

EESTI NSV KULTUURIMINISTEERIUM  
EESTI NSV RAHVALOOMINGU MAJA

# VIIS TANTSU VI

METOODILISED  
JUHENDID RAHVA-  
TANTSURINGIDELE



2/75755

A-24251

Eesti NSV Rahvaloomingu Maja

## Viis tantsu VI

Metoodilised juhendid rahvatantsuringidele

Eesti NSV Kultuuriministeerium  
Tallinn 1969

Rahvatantsurühmad vajavad pidevalt nii uut repertuaari kui ka metoodilisi nõuandeid, kuidas uusi tantse õppida ja omandada. Käesolevas materjalis antakse metoodilisi juhiseid mitmete uute tantsusammude õppimiseks, milliseid on rakendatud H.Mikkeli uusloomingulises tantsus "Meri laulab", H.Tirgo "Lastetantsus" ja naistetantsus "Õunaias", E.Kanneli uusloomingulises naistetantsus "Labajala kõrge" ning A.Donase uues tantsus "Paaritants".

Iga avaldatud tantsu kirjeldus on ühtlasi ka metoodiliseks juhiseks vastava tantsu õpetamisele-õppimisele. Tantsudele on lisatud saatemuusika.

Materjal on mõeldud kollektiivisiseseks kasutamiseks.

72



Helju Mikkel

### Meri laulab

Uusloominguline naisrühmatants.

Tants on loodud 1964.a. Tartus.

Saatemuusikaks on Gustav Ernesaksa meeskoorilaul

"Meri laulab" süüdist "Kuidas kalamehed elavad".

Tantsus kajastuvad mere meeletud päikesepaisteli-  
sest virvendusest võimuka tormini. I, III, VI, VIII ja X  
tuuris on liigutused sujuvad, rõõmsad ja kerged, II, IV, VII  
ja IX tuuris järsud, rahutud ja tunglevad, V tuuris, s.o.  
tantsu keskmisses osas aga väga jõulised, tormakad ja sünged.

Põhisammudest on peale eesti sammude kasutatud ka  
balancé'd.

Tantsu saateks võib lisaks muusikale kasutada ka  
massideklamatsiooni.

#### Põhisammud

Taktimöödud 6/8 ja 9/8

1. valsisamm (taktimööd 6/8).

Tõustakse ummisseisus päkkadele. Takti I osal as-  
tutakse parema jalaga pikk samm ette päkale ja kantakse  
keharaskus paremale jalale. Takti II osal tuutakse vasak  
jalg parema jala juurde polgseisu ja kantakse keharaskus  
vasakule jalale. Takti III osal astutakse parema jalaga  
väike samm ette päkale ja kantakse keharaskus paremale ja-  
lale. Takti IV-VI osal korratakse, alustades vasaku jala-  
ga, takti I-III osa tegevust. Valsisammule kaasneb sügav  
ja sujuv kerepainutus sammu alustanud jala suunas.

2. Voorsamm pöördega (taktimööd 6/8).

Jalad on normaalasendis, küünarliigesest sirged  
käed hoitud tahapoole ja pea painutatud ette. Laskudes

parema jala põlvest veidi allapoole, astutakse takti I osal põlvest sirutatud vasaku jalaga pikk ülekannasamm ette. Takti II osal tuuakse parem jalg polgseisu ja kantakse keharaskus paremale jalale. Samal ajal tõustakse mõlemal jalal päkkseisu. Takti III osal astutakse vasaku jalaga paigalsamm ja laskutakse päkkseisust tallale. Takti IV osal tehakse poolpööre paremale, laskutakse vasaku jala põlvest allapoole, painutatakse ülakeha tublisti vasakule ja astutakse põlvest sirutatud parema jalaga pikk ülekannasamm ette. Takti V osal tuuakse vasak jalg polgseisu ja tõustakse mõlemal jalal päkkseisu. Takti VI osal astutakse parema jalaga väike paigalsamm ja laskutakse päkkseisust taldadele.

Takti I osal viiakse mõlemad küünarliigesest sirged käed eest järsult üles, õlgadest veidi laiemale, painutatakse kere tahapoole ja vaadatakse üles kätele. Takti II-III osal püsivad käed ülal ja ka vaade jääb üles. Takti IV osal tuuakse käed järsult eest alla ja tõmmatakse mõlema käega seelik hästi lahti. Takti V-VI osal jäävad käed seelikusse. Vaade on takti IV osal viidud vasakule ja jääb pöördest veidi maha. Takti VI osal kallutatakse pea uuesti ette.

### 3. Kiiksamm (taktimõõt 6/8).

Takti I osal astutakse parema jalaga pikk ülekannasamm ette ja kantakse keharaskus paremale jalale. Takti II osal tõustakse paremal jalal päkkseisu, painutatakse kere samal ajal tublisti tahapoole ning tõstetakse vasak jalg põlvest ja põiast sirutatult taha-üles. Takti III osal laskutakse parema jala tallale. Takti IV osal asetatakse vasak jalg pika sammu võrra paremast jalast tagapool maha ja kantakse keharaskus vasakule jalale. Kere kallutatakse ette. Takti V osal tõustakse vasakul jalal päkkseisu ning tõstetakse põlvest ja põiast sirutatud parem jalg samal ajal ette-üles. Takti VI osal laskutakse vasakule tallale. Samm tuleb teha kõrgete jalatõstetega ette-taha ja ulatusliku kerepainutusega taha ning kallutusega ette. Seejuures pea-

vad kõik liigutused olema siiski sujuvad.

4. "Laine vajud" (taktimööd 9/8).

Sooritatakse kahe takti vältel.

Takt 1. Alustades vasaku jalaga, astutakse takti I, IV ja VII osal varvastel kolm pikka tunglevat kõnnisammu (vasak, parem, vasak) ja viiakse küünarliigesest sirged käed takti I osal eest järsult üles, õlgadest veidi laiemale. Vaade on suunatud üles kätele. Kere on võimalikult sirutatud.

Takt 2. Takti I osal astutakse parema jalaga pikk tallalsamm ette, kantakse keharaskus paremale jalale ja laskutakse samal ajal parema jala põlvest alla. Vasak jalg jääb sirutatult taha varbale. Laskumisega samal ajal, s.o. takti I osal tuakse ka küünarliigesest sirged käed eest järsult alla rippasendisse ja kallutatakse kere tublisti ettepoole (selg on kumer). Sellises asendis püsitakse takti lõpuni.

5. "Laine tõuseb" (taktimööd 9/8).

Sooritatakse kahe takti vältel.

Takt 1. Kere kallutatakse tublisti ettepoole (selg on kumer). Käed on all, kehast veidi tagapool. Alustades vasaku jalaga, astutakse poolkükis kolm pikka hiilivat kõnnisammu (takti I, IV ja VII osal).

Takt 2. Takti I osal astutakse põlvest sirutatud parema jalaga pikk samm ette tallale ja kantakse keharaskus paremale jalale. Vasak jalg jääb põlvest ja põlast sirutatult taha varvastele. Küünarliigesest sirutatud käed viiakse takti I osal järsult eest läbi üles, õlgadest veidi laiemale. Kere painutatakse taha ja vaade suunatakse kätele. Sellises asendis püsitakse takti lõpuni.

6. Balance.

Sooritatakse kaks sammu taktis.

Tantsu kirjeldus

Taktimöödud 6/8 ja 9/8

Osavõtjad. Kaksteist tüdrukut.

Lähteasend. Tantsijad seisavad esinemispaiga parempoolses osas, kolm paari küljega pealtvaatajate poole, kolm eelmis-

tega risti paiknevat paari selja ja esipoolega pealtvaatajate poole (joonis 1). Mõtteliselt nummerdatud paarilised (1 ja 2) on süldvõttes.

### I tuur (taktid 1-8)

#### Taktimoot 6/8

Taktid 1-2. A-grupi tantsijad teevad kohapeal neli balancé'd, mida tüdrukud nr. 1 alustavad vasaku ja tüdrukud nr. 2 parema jalaga. Balancé'le kaasneb tugev äraspidine painutus küljele. Ühendatud käed tõstetakse liikumissuunda ja vaade suunatakse kätele. Käsi ei tule mitte lihtsalt tõsta, vaid see liigutus peab tulenema sügavast kerepainutusest. Balancé peab olema väga ulatuslik ja painutused sujuvad.

B-grupi tantsijad liiguvad nelja pöördega tagakülje suunas. Takti I osal astuvad tüdrukud nr. 1 parema jalaga eest risti üle vasaku jala ja tüdrukud nr. 2 vasaku jalaga eest risti üle parema jala. Takti II-III osal tehakse päkkadel ummisjalu täispööre: tüdrukud nr. 1 vastupäeva, tüdrukud nr. 2 päripäeva. Tüdrukute nr. 1 vasak ja tüdrukute nr. 2 parem süldvõttes käsi liigub ühe ringi eest üles, tagant alla ja uuesti ette liikumissuunda, öla kõrgusele, teine käsi liigub aga tagant alla, eest üles ja uuesti taha öla kõrgusele.

Takti IV-VI osal korratakse sedasama tegevust. Pöörde ajal, kui paarilised on seljati, painutatakse kere tublisti tahapoole. 2. taktil korratakse 1. takti tegevust (joonis 2).

Taktid 3-4. Gruppide tegevused on nüüd vahetatud. A-grupi tantsijad liiguvad nelja pöördega esinemispaiga vasaku külje suunas (sama tegevus, mis B-grupil taktidel 1-2) (joonis 3). B-grupi tantsijad teevad aga kohapeal neli balancé'd (sama tegevus, mis A-grupil taktidel 1-2). A-grupi tantsijad teevad 4. takti VI osal veerandpöörde vastupäeva ja jäävad küljega pealtvaatajate poole (joonis 4).

Takt 5. A-grupi tantsijad teevad kohapeal kaks balancé'd (pealtvaatajate poole ja tagasi). B-grupi tantsijad alustavad aga kahe pöördega liikumist juhtpaari järel esinemispaiga va-

sakule küljele (joonis 5).

Takt 6. A-grupi tantsijad liiguvad kahe pöördega pealtvaatajate suunas. B-grupi tantsijad teevad kohapeal kaks balancé'd.

Takt 7. A-grupi tantsijad teevad kohapeal kaks balancé'd (pealtvaatajate poole ja tagasi). B-grupi tantsijad liiguvad kahe pöördega samas suunas edasi ja jõuvad 7. takti lõpuks A-grupiga kohakuti (joonis 6).

Takt 8. A-grupi tantsijad liiguvad kahe pöördega pealtvaatajate poole, teevad 8. takti VI osal veerandpöörde vastupäeva ja lõpetavad liikumise nii, et üks paarilistest jääb seljaga, teine esipoollega pealtvaatajate poole. B-grupi tantsijad teevad kohapeal kaks balancé'd. Grupid on nüüd kohakuti, A-grupp esinemispaiga esiküljel, B-grupp tagaküljel (joonis 7). Süldvõtte vallandatakse, käed hoitakse all, kehast veidi taga-pool.

## II tuur (taktid 9-16)

Taktimõõt 6/8

Takt 9. Paarilised mööduvad teineteisest vasakut kätt ning vahetavad voorsammu ja pöörnega (põhisamm nr. 2) kohad (joonis 8). Pöörde lõpul ollakse uuesti esipoollega teineteise poole.

Takt 10. Korratakse 9. takti tegevust, kuid nüüd ollakse jõudnud ringjoonele.

Taktid 11-12. Need kuus tüdrukut, kes on äraspidiselt siseringjoonel, ühendavad käed, viivad need 11. takti I osal üles väravaks ja liiguvad mööda ringjoont nelja valsisammuga päripäeva. Liikumist alustatakse parema jalaga. Need kuus tüdrukut, kes on päripidiselt välisringjoonel, hoiavad mõlema käe-ga seeliku hästi laiali, alustavad parema jalaga ja liiguvad mööda ringjoont nelja valsisammuga vastupäeva, pööreldes see-juures neli ringi päripäeva. 12. takti lõpul kohtutakse oma paarilise-ga (joonis 9).

Taktid 13-14. Korratakse kaks korda 9. takti tegevust, s.t. vahetatakse kaks korda voorsammu ja pöörde-ga kohad. See-

kord vahetatakse kohad ringjoonel, mitte viirus.

Taktid 15-16. Need tüdrukud, kes on siseringjoonel, ühendavad kolmekaupa käed all, viivad need 15. takti I osal väravaks, vabakäsi on seelikus, ja liiguvad nelja valsisammuga päripäeva uude asendisse (joonis 10). Need tüdrukud, kes on välisringjoonel, viivad mõlemad käed seelikusse, pöörlevad valsisammudega neli ringi päripäeva ja liiguvad ühtlasi ringjoonel vastupäeva samuti uude asendisse (joonis 11). 16. takti lõpus ollakse joonisel 12 näidatud asendis.

### III tuur (taktid 17-24)

#### Taktimõõt 6/8

Taktid 17-18. Need tantsijad, kes on nüüd diagonaalasendis, alustavad parema jalaga ja teevad neli kiiksammu paigal (ette-taha-ette-taha), kusjuures tüdrukutel on vabakäsi seelikus. Ühendatud käed pendelduvad hoogsalt ette öla kõrgusele ja taha vöö kõrgusele. Kolonnis olevad tantsijad ühendavad paarikaupa käed, vabakäsi on seelikus, ja teevad neli balancé'd (paremale-vasakule-paremale-vasakule). Vaade liigub koos sügava kerepainutusega samuti paremale-vasakule-paremale-vasakule.

Taktid 19-20. Gruppide tegevus on nüüd vahetatud: need tüdrukud, kes on diagonaalasendis, teevad neli balancé'd koos vaate viimisega paremale-vasakule-paremale-vasakule. Kolonnis alustavad tantsijad parema jalaga (ette) ja teevad neli kiiksammu. Ühendatud sisekäed tõstetakse ettepoole kiiksammu ajal eest üles ja tahapoole kiiksammu ajal taha, vöö kõrgusele.

Taktid 21-22. Diagonaalgrupis alustavad tantsijad parema jalaga (ette) ja teevad neli kiiksammu. Kolonn liigub aga nelja valsisammuga ette, tehes ühendatud kätega kaks sujuvat ringi eest üles, tagant alla.

Takt 23. Diagonaalgrupis teevad tantsijad kaks kiiksammu (ette ja taha). Kolonn taganeb aga kahe valsisammuga, tehes ühendatud sisekätega üne ringi samas suunas.

Takt 24. Kõik tantsijad alustavad parema jalaga ja teevad kohapeal balancé'd.

#### IV tuur (taktid 25-32)

##### Taktimoot 6/8

Taktid 25-26. Diagonaalil paiknevate kolmikute keskmised tüdrukud teevad neli valsisammu paigal, äärmised tantsijad pöörduvad aga nelja valsisammuga ühendatult ülestõstetud käte all neli ringi: vasakpoolsed tüdrukud päripäeva, parempoolsed tüdrukud vastupäeva, tehes iga pöörde ajal kerest sügava järelpainutuse. Keskmised tüdruk vaatavad enne vasakpoolset, siis parempoolset tüdrukut. Äärmistel tüdrukutel on vabakäsi seelikus (joonis 13). Kolonnis viivad tantsijad mõlemad käed seelikusse ja liiguvad eest läbi kaares paremale (joonis 14): 25. taktil I-III osal teevad nad ühe valsisammuga täispöörde - seesmised tüdrukud vastupäeva, välised päripäeva; taktil IV osal astuvad nad pika sammu edasi ja taktil V osal toovad jalad ummisseisu; taktil VI osal on paus. 26. taktil korratakse sama tegevust. Pöörde ajal painutatakse kere tublisti vastastantsija poole. Ummisseisus on kere võimalikult sirutatud.

Taktid 27-28. Kolonnis pöörlevad tantsijad nelja valsisammuga neli ringi eest taha (joonis 15). Kolmikutes tulevad tantsijad nelja valsisammuga tagant ette, käed on ühendatult all, kere painutatakse tublisti paremale-vasakule jne. (joonis 16). 28. taktil lõpus on tantsijad joonisel 17 näidatud asendis.

Taktid 29-30. Tantsijad ühendavad paarikaupa käed all ja paarid vahetavad kohad. 29. taktil I-III osal liigutatakse valsisammuga vastamisi (joonis 18) ja viiakse ühendatud käed üles värvavaks. Ka vabakäed viiakse üles ja vaade suunatakse ülestõstetud kätele. Taktil IV osal astutakse pikk samm edasi, tuakse käed eest alla (vaade on suunatud alla) ja viiakse mõlemad käed seelikusse, tõmmates selle hästi lahti. Taktil V osal tuakse jalad ummisseisu. Taktil VI osal on paus. Kere on võimalikult sirutatud. 30. taktil korratakse 29. taktil tegevust. 30. taktil lõpul on kolonnid vahetanud kohad.

Taktid 31-32. Paarilised pöörduvad rinnati, võtavad parem-käevangu ja pöörduvad nelja valsisammuga konapeal kaks ringi päripäeva. Pöörded lõpetatakse joonisel 19 näidatud asendis. Pöörete ajal painutatakse kere tublisti sammu alustanud jala suunas.

V tuur (taktid 33-59)

Taktimoot 9/8

V tuuri tempo on kiirem kui teistes tuurides.

Taktid 33-34. A-grupis ühendavad tantsijad paarikaupa paarilistepoolsed käed. B-grupis ühendatakse käed kolme-kaupa. Vabakäed on vabalt kõrval. A-grupp liigub "laine tõuseb" sammuga otse pealtvaatajate suunas, B-grupp aga "laine vajub" sammuga esinemispaiga vasaku külje suunas (joonis 20).

Taktid 35-36. A-grupp liigub "laine vajub" ja B-grupp "laine tõuseb" sammuga taktidel 33-34 näidatud suunas.

Taktid 37-38. Grupid muudavad järsult oma liikumissuunda. A-grupi tantsijad teevad 37. takti I osal veerandpöörde vasakule, ühendavad nüüd kolme-kaupa käed ja liiguvad ühe "laine tõuseb" sammuga esinemispaiga parempoolse külje suunas. B-grupi tantsijad teevad aga 37. takti I osal veerandpöörde paremale, ühendavad nüüd paarikaupa käed ja liiguvad ühe "laine vajub" sammuga esinemispaiga tagakülje suunas (joonis 21).

Taktid 39-40. A-grupp liigub "laine vajub" ja B-grupp "laine tõuseb" sammuga taktidel 37-38 näidatud suunas.

Taktid 41-42. B-grupi kaks otsmist paari liiguvad ühe "laine tõuseb" sammuga esinemispaiga vasaku külje suunas nii, et üks paar jääb teise taha, keskmine paar liigub aga ühe "laine vajub" sammuga esinemispaiga parempoolse külje suunas. A-grupis liigub eesmine kolmik ühe "laine tõuseb" sammuga pealtvaatajate poole ja tagumine kolmik ühe "laine vajub" sammuga esinemispaiga tagakülje suunas (joonis 22).

Taktid 43-44. A-grupp liigub "laine vajub" ja B-grupp "laine tõuseb" sammuga taktidel 41-42 näidatud suunas.

Taktid 45-46. Moodustatakse kolm erineva suurusega päripidist sóori (joonis 23). A- ja C-sóor liiguvad "laine vajub" ja B-sóor "laine tõuseb" sammuga vastupäeva.

Taktid 49-50. 49. taktist kuni 62. taktini liigub C-sóor vahelduvalt "laine vajub" ja "laine tõuseb" sammudega mööda ringjoont vasakpoolsete külgekardinate suunas (joonis 24). A- ja B-sóoris vallandatakse tantsuvõtte ja tantsijad paiknevad uude asendisse, kus ühendatakse uuesti ka käed (joonis 25). A-grupp liigut "laine vajub" sammuga mööda diagonaali tagant-vasakult ette-paremale. B-grupp tuleb (külj liikumissuunas) "laine tõuseb" sammuga mööda diagonaali tagant-paremalt ette-vasakule. B-grupi juhtantsijatel on vabakäsi seelikus. 49. taktil ei tõsteta käsi väravaks, vaid sirutatakse võimalikult kogu kehast (joonis 26).

Taktid 51-52. A-grupp jätkab diagonaalil liikumist "laine tõuseb" sammuga, B-grupp kordab aga diagonaalil edasi liikudes "laine tõuseb" sammu. Diagonaalide ristumiskohal mõeldakse nii, et B-grupp liigub eestpoolt ja A-grupp tagantpoolt.

Taktid 53-54. A-grupp muudab liikumissuunda: 45. takti I osal tehakse veerandpööre vasakule ja hakatakse liikuma "laine vajub" sammuga mööda diagonaali taha-paremale (joonis 27). B-grupp seisab paigal ja tantsijad pendeldavad ühendatud käsi: takti I osal hoogsalt taha, takti IV osal ette, takti VII osal uuesti taha. Samal ajal öötsutakse põlvist alla-üles-alla. 53. takti I osal viiakse ühendatud käed järele üles, tõustakse päkkseisu ja sirutatakse kogu kehast. Sellises asendis seistakse takti lõpuni.

Taktid 55-56. A-grupp liigub "laine tõuseb" sammuga mööda diagonaali endises suunas, B-grupp kordab taktide 53-54 tegevust.

Taktid 57-58. A-grupp teeb 57. takti I osal veerandpöörde paremale ja liigub "laine vajub" sammuga otse pealt-vaatajate suunas. B-grupi tantsijad moodustavad sóori ja

liiguvad "laine tõuseb" sammuga päripäeva (joonis 28).

Taktid 59-60. A-grupp liigub "laine tõuseb" sammuga otse pealtvaatajate suunas, B-grupp "laine vajub" sammuga sõbris päripäeva.

Taktid 61-62. A-grupi tantsijad moodustavad sõõri ja liiguvad "laine vajub" sammuga vastupäeva, B-grupp liigub aga endiselt sõõris "laine tõuseb" sammuga päripäeva (joonis 29).

Taktid 63-64. Kõik tantsijad viivad mõlemad käed seelikusse ja lähevad kolme pika kõnnisammuga päkkadel 63. taktil uude asendisse (joonis 30). 64. taktil tehakse kohapeal poolpöõre paremale ja 64. takti lõpul ollakse joonisel 31 näidatud asendis.

#### VI tuur (taktid 65-72)

Taktimõõt 6/8

Taktid 65-66. Mõlemad käed viiakse seelikusse. I viiru tantsijad alustavad vasaku jalaga, IV viiru tantsijad parema jalaga ja teevad neli kiikumissammu. II viiru tantsijad alustavad parema jalaga, III viiru tantsijad vasaku jalaga ja teevad neli balancé'd.

Taktid 67-68. Viirgude tegevused on vahetatud: I ja IV viiru tantsijad teevad neli balancé'd ning II ja III viiru tantsijad neli kiiksammu.

Taktid 69-70. I ja IV viiru tantsijad liiguvad nelja valsisammuga möõda diagonaali kokku (joonis 32), II ja III viiru tantsijad teevad veel neli kiiksammu.

Taktid 71-72. I ja IV viiru tantsijad taganevad nelja hoogsa valsisammuga möõda diagonaali, II viiru tantsijad teevad 71. takti I osal poolpöõrde paremale, III viiru tantsijad vasakule ja mõlemad viirud liiguvad nelja valsisammuga möõda diagonaali ette (joonis 33). Tuuri lõppedes ollakse joonisel 34 näidatud asendis.

#### VII tuur (taktid 73-80)

Taktimõõt 6/8

Takt 73. Tantsijad ühendavad viirgudes käed all, otsmistel tantsijatel on vabakäsi seelikus. I ja III viirus

alustatakse vasaku jalaga ja tehakse takti I-III osal valsisamm taha, kallutades kere tublisti ettepoole ja viies ühendatud käed taha. II ja III viirus alustatakse parema jalaga, tehakse valsisamm ette ja viiakse ühendatud käed eest hoogsalt üles väravaks. Vaade on suunatud kätele. Takti IV-VI osal on viirgude tegevus vahetatud: I ja III viirus tehakse valsisamm ja viiakse käed üles, II ja IV viirus tehakse valsisamm taha, tuuakse käed eest alla taha ja kallutatakse kere ette.

Takt 74. Korratakse 73. takti tegevust.

Takt 75-80. Tantsijad liiguvad vastavalt joonisele 34 kaheteistkümne valsisammuga uude asendisse. Selle liikumise ajal tõstetakse ja langetatakse väravaid: 75. takti I osal moodustavad värava II ja IV viirg, I ja III viirul on käed all, 76. takti I osal moodustavad värava I ja III viirg, II ja IV viirg langetab käed alla, 77. takti I osal moodustavad värava II ja IV viirg, I ja III viirg langetavad käed, 78. takti I osal moodustavad värava I ja III viirg, II ja IV viirg langetavad käed. 79. takti I osal moodustavad värava II ja IV viirg, I ja III viirg langetavad käed, takti IV osal moodustavad värava I ja III viirg, II ja IV viirg langetavad käed. 80. takti I osal moodustavad värava II ja IV viirg, I ja III viirg langetavad käed, takti IV osal toovad ka II ja IV viirg käed alla. Tantsijad on nüüd joonisel nr. 35 näidatud asendis.

#### VIII tuur (taktid 81-88)

Taktimõõt 6/8

Taktid 81-82. 81. takti I osal teevad neli pealtvaatajatepoolset tüdrukut veerandpöörde vasakule, alustavad vasaku jalaga ja liiguvad nelja valsisammuga otse, pendeldades seejuures ühendatud käsi ette ja taha õla kõrguseni: 81. takti I-III osal viib tüdruk nr. 1 parema käe taha ja vasaku käe ette, tüdruk nr. 2 parema käe ette ja vasaku käe taha, tüdruk nr. 3 vasaku käe taha ja parema käe ette, tüdruk nr. 4 parema käe ette ja vasaku käe taha. 81. takti

IV-VI osal on käte tegevus vastupidine. 82. taktil korratakse 81. takti tegevust. Vaade on suunatud vastavalt käe liikumisele paremale-vasakule-paremale-vasakule (joonis 35). Teised tüdrukud ühendavad paarilisepoolsed käed, alustavad vasaku jalaga (ette) ja teevad neli kiiksammu paigal, pendeldades ühendatud käsi ette-üles-taha-alla. Vabakäed on seelikus.

Taktid 83-84. Pendeldades endiselt ühendatud käsi ette-taha, taganevad neli tüdrukut nelja valsisammuga tagasi tuuri lähteasendisse (joonis 36), teised tüdrukud võtavad aga parem-käevangu ja pöörlevad nelja valsisammuga kohapeal kaks ringi päripäeva.

Taktid 85-86. Tantsijad ühendavad kolmekaupä käed, alustavad vasaku jalaga ja liiguvad nelja valsisammuga mööda diagonaali tagant-paremtalt ette-vasakule (joonis 37). Käsi pendeldatakse seejuures ette-taha öla kõrgusele: 85. takti I-III osal viib tüdruk nr. 1 parema käe ette ja vasaku käe taha, tüdruk nr. 2 vasaku käe ette ja parema käe taha, tüdruk nr. 3 vasaku käe taha ja parema käe ette. Takti IV-VI osal on käte tegevus vastupidine. 86. taktil korratakse 85. takti tegevust. Vaade liigub vastavalt paremale-vasakule-paremale-vasakule.

Taktid 87-88. Tantsijad taganevad nelja valsisammuga mööda diagonaali endistele kohtadele. Käte tegevus ja vaade jäävad endiseks.

#### IX tuur (taktid 89-96)

Taktimóót 6/8

Takt 89. A-grupi tantsijad teevad 89. takti I osal veerandpöörde paremale, alustavad vasaku jalaga ning liiguvad ühe voorsammu ja täispöördega mööda diagonaali tagakülje suunas (joonis 38). B-grupi tantsijad teevad 89. takti I osal veerandpöörde vasakule, alustavad vasaku jalaga ning liiguvad ühe voorsammu ja täispöördega mööda diagonaali esikülje suunas (joonis 38).

Takt 90. Korratakse 89. takti tegevust. 90. takti 16-

pul ollakse joonisel 39 näidatud asendis.

Taktid 91-92. Mõlemad käed seelikus, pöörlevad kõik tantsijad nelja valsisammuga neli ringi päripäeva ja jõuavad IX tuuri lähteasendisse (joonis 40).

Taktid 93-94. Tantsijad ühendavad viirgudes neljakaupa käed all, otsmistel tantsijatel on käed vabalt kõrval. 93. taktil I-III osal liigutakse ühe valsisammuga piki diagonaali: I ja III viiru tantsijad teevad sammu parema jalaga paremale ja II viiru tantsijad vasaku jalaga vasakule (joonis 41), viies seejuures ühendatud käed järsult eest üles väravaks. 93. taktil II osal tuuakse käed järsult eest alla ja viiakse mõlemad käed seelikusse, tõmmates selle hästi laiali. Taktil IV osal astutakse pikk samm ette, kantakse keharaskus etteastunud jalale ja seistakse võimalikult sirutatult taktil lõpuni. 94. taktil korratakse 93. taktil tegevust ja jõutakse joonisel 42 näidatud asendisse.

Taktid 95-96. Mõlemad käed seelikus, pöörlevad tantsijad 95. taktil ja 96. taktil I-III osal kolme valsisammuga mööda diagonaali kolm ringi päripäeva, jõudes oma endisele kohale tagasi (joonis 43). 96. taktil IV osal pöördatakse esipoollega pealtvaatajate poole ja laskutakse põlvili. Taktil V osal ühendatakse neljakaupa käed. Taktil V osal tõstavad II ja III viiru tantsijad ühendatud käed üles, I viiru tantsijad istuvad aga kandadele ja kallutavad kere vastu põlvi, käed on ühendatult all.

#### X tuur (taktid 97-112)

Taktimõõt 6/8

Taktid 97-98. I viiru tantsijad tõusevad aeglaselt põlvedele ja toovad ühendatud käed sujuvalt tagant üles väravaks, II ja III viiru tantsijad toovad ühendatud käed sujuvalt eest alla, kallutavad ülakeha vastu põlvi ja istuvad kandadele.

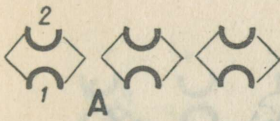
Taktid 99-100. I viiru tantsijad toovad ühendatud käed sujuvalt alla, kallutavad ülakeha vastu põlvi ja istuvad kandadele. II ja III viiru tantsijad tõusevad põlvede-

le ja toovad ühendatud käed sujuvalt tagant üles väravaks.

Taktid 101-102. I viiru tantsijad jäävad kandadele istuma, pea vastu põlvi, ja teevad öla kõrgusele sirutatud kätega aeglaselt väikese ringi tagant ettepoole. Käed katavad seejuures käelaba pikkuselt kõrvaltantsija kätt. II ja III viiru tantsijad toovad ühendatud käed sujuvalt eest alla, kallutavad ülakeha vastu põlvi ja istuvad kandadele.

Taktid 103-104. Kõik tantsijad teevad öla kõrgusele sirutatud kätega aeglaselt väikese ringi tagant ettepoole.

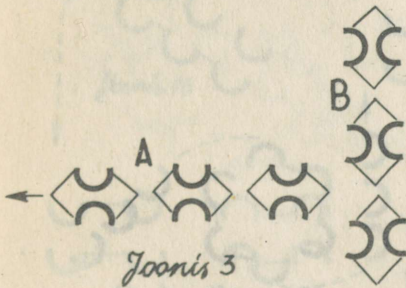
Taktid 105-112. I viiru tantsijad jätkavad käteringe muusika lõpuni, II ja III viiru tantsijad tõstavad aga taktidel 105-106 kandadelt tõusmata kere aeglaselt diagonaalasendisse ja laskuvad taktidel 107-108 sujuvalt tagasi. Taktidel 109-112 korratakse taktide 105-108 tegevust. II ja III viiru tantsijate käed on kirjeldatud tegevuse vältel all ühendatud.



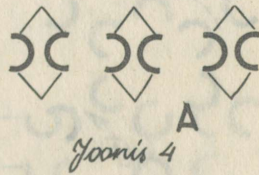
*Joonis 1*



*Joonis 2*

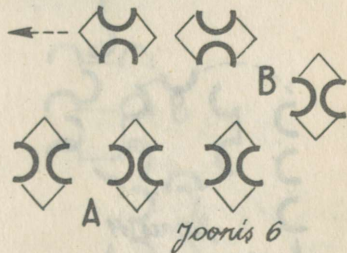
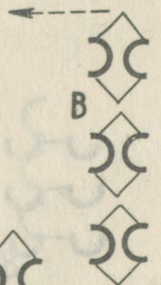


*Joonis 3*

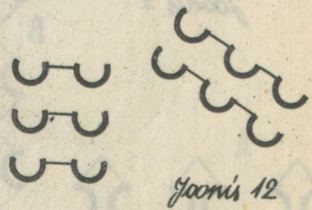
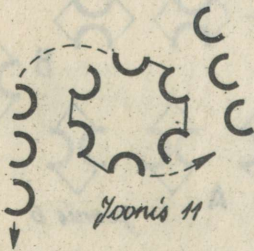
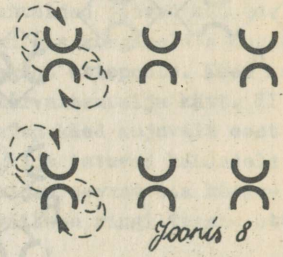


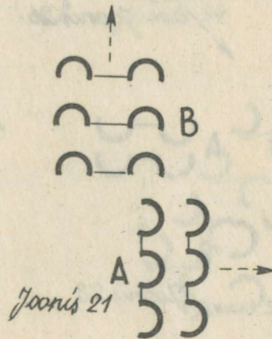
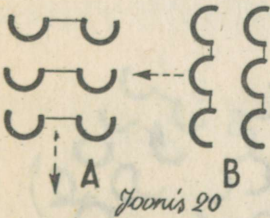
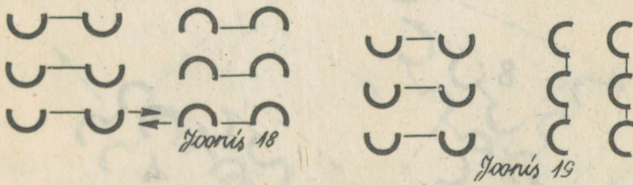
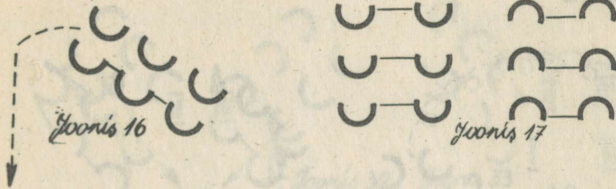
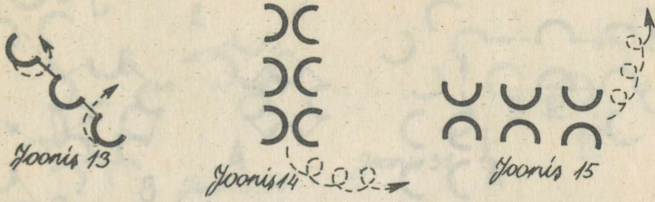
*Joonis 4*

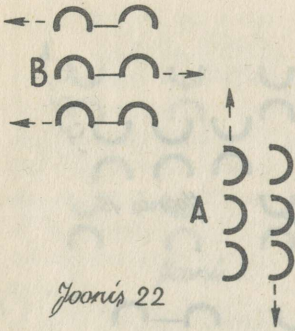
*Joonis 5*



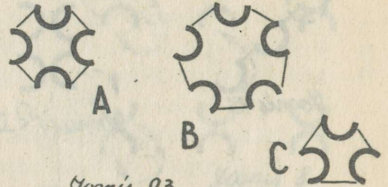
*Joonis 6*



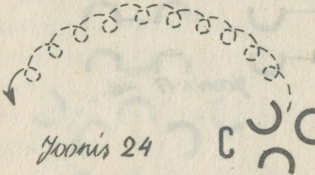




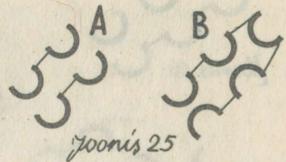
*Joonis 22*



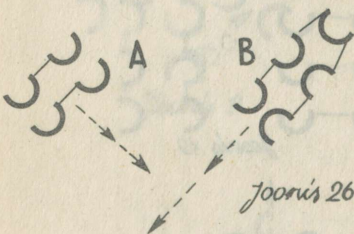
*Joonis 23*



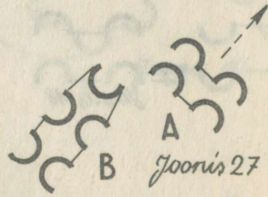
*Joonis 24*



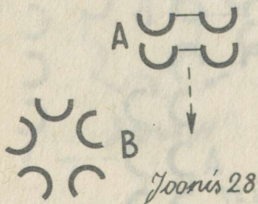
*Joonis 25*



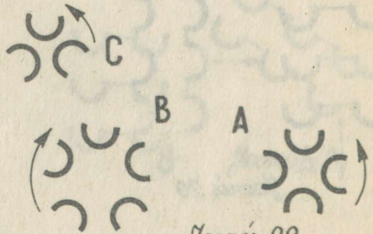
*Joonis 26*



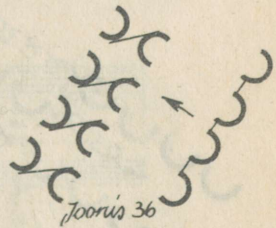
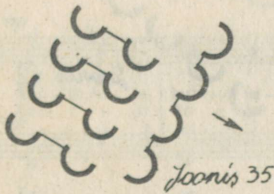
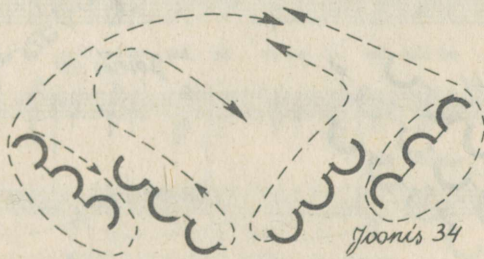
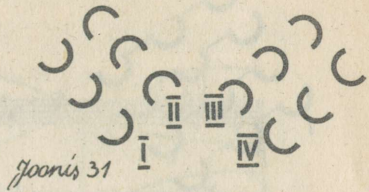
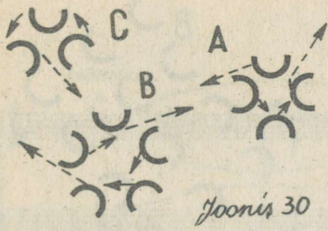
*Joonis 27*

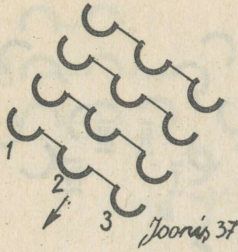


*Joonis 28*

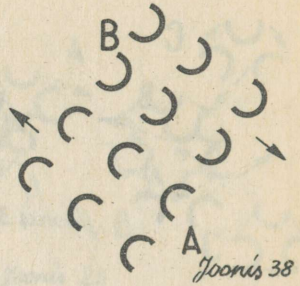


*Joonis 29*

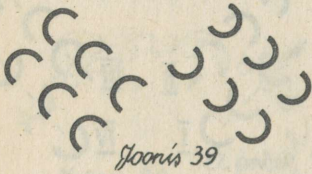




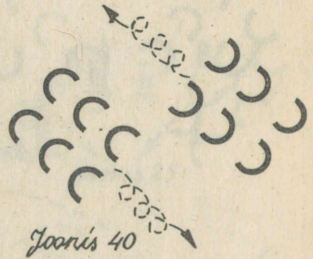
Joonis 37



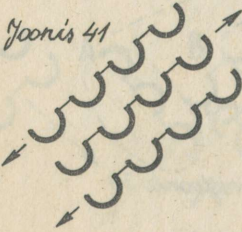
Joonis 38



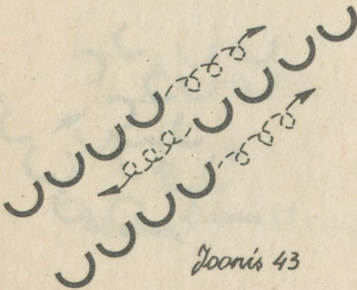
Joonis 39



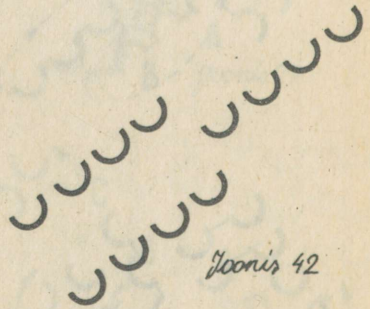
Joonis 40



Joonis 41



Joonis 43



Joonis 42

Jutustavalt

Musical notation for the first system, piano accompaniment. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 3/4. The music is marked with a piano (*P*) dynamic. The first staff contains a melodic line with slurs and fingerings 1, 2, and 3. The second staff contains a bass line with slurs and fingerings 1, 2, and 3.

Musical notation for the second system, piano accompaniment. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The music continues from the first system. The first staff contains a melodic line with slurs and fingerings 4, 5, 6, 7, and 8. The second staff contains a bass line with slurs and fingerings 4, 5, 6, 7, and 8.

Tenori soolo

*mf*

Musical notation for the tenor solo. It is a single staff with a treble clef. The music is marked with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. It contains four measures of music with slurs and fingerings 1, 2, 3, and 4.

Tae - va all on viim-sed lui - ged, pe - sa pai - ka viib neid tee.

Musical notation for the piano accompaniment during the tenor solo. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The music is marked with a piano (*P*) dynamic. The first staff contains a melodic line with slurs and fingerings 5, 6, 7, and 8. The second staff contains a bass line with slurs and fingerings 5, 6, 7, and 8.

*Mm*

Musical notation for the piano accompaniment during the tenor solo. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The music is marked with a mezzo-moderato (*Mm*) dynamic. It contains four measures of music with slurs and fingerings 5, 6, 7, and 8.

Musical notation for the piano accompaniment during the vocal entry. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The music is marked with a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The first staff contains a melodic line with slurs and fingerings 1, 2, 3, and 4. The second staff contains a bass line with slurs and fingerings 1, 2, 3, and 4.

Kau - ge, he - le, kut - suv ka - ja me - re lau - lu su - lab see

Kau - ge ka - ja lau - lu su - lab see

Kau - - - ge ka - - - ja

*mf* poco <sup>9</sup> a poco <sup>10</sup> *cres* --- cen --- do <sup>12</sup>

Võim-said vii - se, võim-said vii - se lau-lab põh - ja - tuul.

*P*

Lau - - lab põh - - ja - tuul.

*P*

<sup>13</sup> <sup>14</sup> <sup>15</sup> <sup>16</sup>

Kõr-ge-le lööb, kõr-ge-le lööb lai - neid ke - vad hommi-kul.

*mp* *mf* *mp* *mf*

Kõr-ge-le lööb, kõr-ge-le lööb lai - neid ke - vad hommikul

*mf* *mf* *mf* *mf*

kõr-ge-le lööb hom-mi-kul

<sup>17</sup> <sup>18</sup> <sup>19</sup>

Me - ri lau - lah, uh - kelt ka - jab tae - va võl - vi -  
tae - va võl - vi -

*mf* *mf* *mf*

Me - - - ri lau - - -

<sup>20</sup> <sup>21</sup> <sup>22</sup>

ni. Lau - nud nii kui mei - e a - jal  
ni ta viis.

lab. Me - - - ri

23 24 25

po - le ii - al - gi. Me - ri mü - hi - seb  
po - le, po - le ii - al - gi

lau - - - lab

Detailed description: This system contains measures 23, 24, and 25. The music is in a 4/4 time signature with a key signature of two flats. The vocal line starts with a half note 'po - le' in measure 23, followed by a quarter note 'ii - al' and a half note 'gi.' in measure 24. Measure 25 begins with a half note 'Me - ri' and a half note 'mü - hi - seb'. The piano accompaniment consists of chords in the left hand and a melodic line in the right hand.

26 27 28

nii kui o - rel, lau - laks kui tu - hat ka - la - meest.

Detailed description: This system contains measures 26, 27, and 28. Measure 26 has a half note 'nii' and a half note 'kui o - rel,'. Measure 27 has a half note 'lau - laks' and a half note 'kui tu - hat'. Measure 28 has a half note 'ka - la' and a half note 'meest.'. The piano accompaniment continues with chords and a melodic line.

29 30 31

Laul on ka - re, laul on to - re, sü - da - me rõõmsaks  
Mü - hi - seb me - ri nii kui o - rel,

Detailed description: This system contains measures 29, 30, and 31. Measure 29 has a half note 'Laul on' and a half note 'ka - re,'. Measure 30 has a half note 'laul on' and a half note 'to - re,'. Measure 31 has a half note 'sü - da - me' and a half note 'rõõmsaks'. The piano accompaniment features a more active melodic line in the right hand.

32 33 34

teeb. Me - ri mü - hab na - gu o - - - rel  
Me - ri mü - hab, me - ri mü - hab na - gu

Detailed description: This system contains measures 32, 33, and 34. Measure 32 has a half note 'teeb.'. Measure 33 has a half note 'Me - ri' and a half note 'mü - hab na - gu'. Measure 34 has a half note 'o - - - rel'. The piano accompaniment includes a piano (*p*) dynamic marking in measure 33.

35 36 37

nii kui lau - laks tu - hat ka - - la - meest. Laulon ka - re, laul on  
o - - - rel, nii kui laulakatuhat ka - - la - meest.

Detailed description: This system contains measures 35, 36, and 37. Measure 35 has a half note 'nii kui' and a half note 'lau - laks tu - hat'. Measure 36 has a half note 'ka - - la - meest.' and a half note 'Laulon ka - re,'. Measure 37 has a half note 'laul on' and a half note 'o - - - rel,'. The piano accompaniment includes a mezzo-piano (*mp*) dynamic marking in measure 35 and a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking in measure 37.

38 *f* 39  
to - - - re, sü - da-me see röömsaks  
Laul on ka - re, laul on to - - - re,

40 *piu f* 41  
teeb. Me - ri lau - lab, uh-kelt  
sü - da-me see röömsaks teeb.

42 43  
ka - - - jab tae - va võl - vi - ni ta  
Me - ri lau - lab, uh-kelt ka - - - jab

44 *mf* 45  
viis... Na - gu laul - nud mei-e  
tae - va võl - vi - ni ta viis.

46 *mp* *cres poco* 47 *a poco*  
a - - - jal po - le laul - nud ii - al -  
*mp* *p*  
Na - gu laul - nud mei-e a - - - jal

48 *p* 49 50

gi. ————— Me - ri mü - hab na - gu o - - - rel,  
laul - nud ii - al - gi. Me - ri mü - hab, mü - hab na - gu o - rel,

Detailed description: This system contains measures 48, 49, and 50. The music is in a minor key with a 4/4 time signature. Measure 48 starts with a piano (*p*) dynamic. The vocal line has a long note for 'gi.' followed by a melodic line for 'Me - ri mü - hab na - gu o - - - rel,'. The piano accompaniment provides a steady bass line.

*mp* 51 52

nii kui lau - laks tu - hat ka - - - la - meest .  
nii kui lau - laks, lau - laks tu - hat ka - la -

Detailed description: This system contains measures 51 and 52. The dynamic is mezzo-piano (*mp*). The vocal line continues with 'nii kui lau - laks tu - hat ka - - - la - meest .' and 'nii kui lau - laks, lau - laks tu - hat ka - la -'. The piano accompaniment features a more active bass line.

*mf* 53 54

Laul on ka - re, laul on to - - - re,  
meest. ————— Ta laul on ka - re, laul on

Detailed description: This system contains measures 53 and 54. The dynamic is mezzo-forte (*mf*). The vocal line has 'Laul on ka - re, laul on to - - - re,' and 'meest. ————— Ta laul on ka - re, laul on'. The piano accompaniment has a strong bass line.

55 56

sü - da - me see röömsaks teeb. —————  
to - - - re, sü - da - me see rööm - saks

Detailed description: This system contains measures 55 and 56. The vocal line continues with 'sü - da - me see röömsaks teeb. —————' and 'to - - - re, sü - da - me see rööm - saks'. The piano accompaniment has a steady bass line.

57 58

Me - ri lau - lab, uh - keit ka - - - jab  
teeb. ————— Me - ri lau - lab uh - keit

Detailed description: This system contains measures 57 and 58. The vocal line has 'Me - ri lau - lab, uh - keit ka - - - jab' and 'teeb. ————— Me - ri lau - lab uh - keit'. The piano accompaniment has a steady bass line.

*f* 59 *f* 60  
tae-va võl - vi - ni ta viis.  
ka - - - jab tee-va-võl - vi - ni ta

*mf* 61 *mf* 62  
Na - gu laul - nud mei - e a - - - jal  
viis... Na - gu laul - nud nüüd ei.

*p* 63 *p* 64 *p* 65  
po - le laul - nud ii - al - gi. Tae - va all on  
va - rem ii - - al - - gi. Mm

66 67 68  
viim - sed lui - ged, pe - sa - pai - ka viib neid tee.

*mp* 69 *mp* 70 *mp* 71 *mp* 72  
Kau - ge, hæ - le, kut - suv ka - ja me - re - lau - lu su - lab see.  
Kau - - - ge ka - - - ja.

*mf* 73 *poco a poco* 74 *cres* — — 75 *cen* — —

Ja kui lu - mi val-gel tii - val val-just kil - ju -  
*p* Val - - - just kil - - ju -  
*p*

— do 76 77 78

des. ——— Kur-ja lai - net vii - res rii - vad.  
des. Kur-ja lai - net vii - res rii - vad.

79 80 81

Me - re lau - lu su - lab see. *mf*  
Me - re lau - lu su - lab see. Me - ri lau-lab,  
*mf* Me - - -

82 83 84

uh - keit ka - jab tae - va - vöi - vi - ni ta viis.  
ri lau - - - lab,

85 86 87

Laul-nud nii kui mei-e a-jal po-le ii-el-  
po-le, po-le

me - - - ri lau - - -

88 89 90

gi. - - - Me-ri mü-hi-seb nii kui o-rel,  
ii-el-gi. lab. - - -

91 92 93

lau-laks kui tu-hat ka-le-meest. Laul on ka-re,  
Mü-hi-seb me-ri

94 95 96

lau on to-re, sü-da-me rõõm-saks teeb. - - -

97 98 99

Me-ri kui o-rel. lau - lab, lau -  
Me-ri lau-lab, uh-kelt ka-jab tae-va-võl-vi-

Aa

lab. ————— Me — ri lau — lab,  
100 101 102  
ni. ————— Lau — nud na — gu mei — s a — jal  
ni ta viis.

lau ————— Aa ————— lab, 104  
103 105  
po — le ii — al — gi. Mm  
pp  
Mm

106 107 108

109 110 111 112  
Mm ppp  
ppp  
Mm

H.Tirgo

#### Lastetants

Eesti uusloominguline lasterühmatants.

Tants on loodud 1958.a. Tallinnas.

Harri Kõrvitsa muusika.

Tantsu esituslaad on elurõõmus ja mänglev. Kirjeldus on koostatud neljale tantsijale.

Riietus. Eesti rahvarõivad või pioneeri vormirõivastus.

#### Põhisammud

Taktimõõt 2/4

##### 1. Jooksusammud

Sooritatakse kaks kerget jooksusammu (varvastel ja ka põlvist kergelt vetrudes) taktis.

##### 2. Kandastak

Takti I osal asetatakse põlvest sirutatud parem jalg paremale-kõrvale kandastakusse. Varbad on surutud üles. Vasak jalg on põlvest veidi kõverdatud. Kere on kallutatud paremale ja vaade suunatud paremale jalale. Takti III osal tuuakse kandastaku sooritanud jalg tugijala juurde tallale ja sirutatakse põlvest. Vaade on suunatud otse.

Samasugune kandastak tehakse ka vasaku jalaga, siis jääb tugijalaks parem jalg.

Aeglased kandastakud sooritatakse kahe takti vältel: 1. taktil tehakse kandastak kõrvale, 2. taktil tuuakse jalg tugijala juurde ja seistakse paigal.

##### 3. Hüpleva polka põhisamm

Takti I osal tehakse parema jala päkal väike hüpak, millega liigutakse ühtlasi edasi. Samal ajal viiakse vasak jalg poolpika sammu võrra ettepoole ja asetatakse pärast paremal jalal sooritatud hüpakut päkale. Ühtlasi kantakse keharaskus vasakule jalale. Takti II osal tuuakse parem jalg polgseisu ja kantakse keharaskus paremale jalale. Takti III osal astutakse vasaku jala päkal veel väike samm ettepoole ja

kantakse keharaskus vasakule jalale. Takti IV osal viiakse parem jalg uue sammu alustamiseks ette. Järgmist sammu alustatakse hüpakuga vasakul jalal ja parem jalg viiakse uue sammu alustamiseks ette.

### Tantsu kirjeldus

#### Taktimõõt 2/4

Osavõtjad. Kaks poissi ja kaks tüdrukut (võib olla ka neli tüdrukut).

Lähteasend. Enne tantsu algust seisavad tüdrukud teine teisel pool külgakardinate vahel. Poistest seisab üks vasakpoolses eesmisel, teine parempoolses tagumises nurgas külgakardinate vahel (joonis 1).

#### I tuuri A-osa (taktid 1-8 kaks korda)

Takt 1. Alustades parema jalaga, jooksevad tüdrukud nelja jooksusammuga, käed puusal, teineteisele vastu (joonis 1).

Takt 2. Tüdrukud seisatavad, alustavad parema jalaga ja teevad kohapeal kolm rõhksammu. Samal ajal ulatavad nad teineteisele parema käe teretamiseks.

Takt 3. Käed jäävad ühendatuks ja tüdrukud vahetavad nelja jooksusammuga kohad, liikudes pool ringi päripäeva. Jooksusamme jätkatakse parema jalaga.

Takt 4. Tüdrukud asetavad käed puusale, alustavad parema jalaga ja teevad kohapeal kolm rõhksammu.

Takt 5. Alustades pealtvaatajatepoolse jalaga, teevad tüdrukud kandastaku pealtvaatajate poole.

Takt 6. Tüdrukud alustavad teise jalaga ja teevad kandastaku tagakülje suunas.

Takt 7. Tüdrukud ühendavad käed kätes, alustavad parema jalaga ja teevad nelja jooksusammuga kohapeal poolpöörde päripäeva.

Takt 8. Tüdrukute käed on ühendatud kätes ja nad teevad kohapeal kolm rõhksammu. Rõhksamme alustatakse parema jalaga.

Taktid 1-4 kordamisel. Vasakpoolne tüdruk alustab

parema, parempoolne tüdruk vasaku jalaga ja mõlemad tantsivad pöörelde hüpleva polka sammuga kaks ringi külgekardinate suunas (joonis 3). Käed on puusal.

Takt 5 kordamisel. Jäädes lava külgekardinate ees seisma, esipoolega teineteise poole, teevad tüdrukud pealtvaatajatepoolse jalaga kandastaku.

Takt 6 kordamisel. Tüdrukud teevad teise jalaga kandastaku tagakülje suunas.

Takt 7 kordamisel. Alustades parema jalaga, jooksevad tüdrukud nelja jooksusammuga keskele. Samal ajal jooksevad poisid külgekardinate vahelt nelja jooksusammuga keskele.

Takt 8 kordamisel. Tantsijad alustavad parema jalaga ja teevad kohapeal kolm rõhksammu. Paiknetakse joonisel 4 näidatud asendisse. Käed asetatakse puusale.

#### I tuuri B-osa (taktid 9-16)

Takt 9. Tantsijad on mõtteliselt nummerdatud nii, nagu on näidatud joonisel 3 ja teevad kohapeal paigal seistes rinna kõrgusel ühe püstplaksu. Seejuures pööravad tüdruk nr. 1 ja poiss nr.1 ning tüdruk nr.2 ja poiss nr.2 kere teineteise poole. Ka vaade on suunatud paarilisele.

Takt 10. Tantsijad teevad rinna kõrgusel ühe püstplaksu ja pöörduvad vastassuunda.

Takt 11. Tantsijad asetavad käed puusale ja teevad nelja jooksusammuga kohapeal täispöörde päripäeva.

Takt 12. Alustades parema jalaga, tehakse kohapeal kolm rõhksammu.

Taktid 13-16. Korratakse taktide 9-12 tegevust.

#### II tuuri A-osa (taktid 1-8 kaks korda)

Taktid 1-4. Tantsijad ühendavad käed all pihkseon-  
gus. Juhtantsija (poiss nr.1) ja viimiktantsija (tüdruk nr. 1) ei ühenda käsi, vaid asetavad vabakäe puusale. Juhtantsija viib, nelja hüpleva polka sammuga päripäeva liikudes, tantsijad ringjoonele äraspidisesse sõõri. 4.takti lõpuks ühendavad juhtantsija ja viimiktantsija omavahel käed. Selleks

ajaks on liigutud täisring päripäeva (joonised 4 ja 5).

Taktid 5-8. Tantsijad liiguvad äraspidises sõõris nelja hüpleva polka sammuga ühe ringi päripäeva.

Taktid 1-4 kordamisel. Poiss nr.1 ja tüdruk nr.2 vabastavad omavahel ühendatud käed ja asetavad need puusale. Juhtantsija (poiss nr.1) viib tantsijad, nelja hüpleva polka sammuga vastupäeva liikudes päripidisesse sõõri. 4.taktil on tantsijad jõudnud oma kohtadele tagasi. Tüdruk nr.2 ja poiss nr.1 ühendavad vabakäed omavahel rippseisus (joonis 6).

Taktid 5-8 kordamisel. Tantsijad liiguvad päripidises sõõris nelja hüpleva polka sammuga ühe ringi vastupäeva.

### II tuuri B-osa (taktid 9-16)

Taktid 9-15. Käed vabastatakse seongust. Juhtantsija (tüdruk nr.1) teeb veerandpöörde päripäeva ja liikudes hüpleva polka sammudega vastupäeva, viib tantsijad tagaküljele viirgu (joonis 7). Liikumise ajal teevad tantsijad iga taktil I osal ühe püstplaksu. 15.taktil möödub poiss nr.2 ühe hüpleva polka sammuga tüdrukust nr.1 paremat kätt (joonis 8).

Takt 16. Tehakse kohapeal kolm rõhksammu ja jäädakse, ühele sirgjoonele, käed on ühendatud, esipool pealtvaatajate poole. Vabakäed on puusal.

### III tuuri A-osa (taktid 1-8 kaks korda)

Takt 1. Alustades parema jalaga tehakse kandastak paremale ja seistakse astakus taktil lõpuni. Vaade on suunatud paremale jalale.

Takt 2. Tantsijad toovad parema jala tugijala juurde ja seisavad sirgetena tegevusetult paigal. Vaade on suunatud otse ette.

Taktid 3-4. Korratakse taktide 1-2 tegevust, ainult nüüd tehakse kandastak vasaku jalaga.

Taktid 5-6. Alustades parema jalaga, liiguvad tantsijad ühel sirgel kahe hüpleva polka sammuga pealtvaatajate suunas (joonis 9).

Takt 7. Tüdruk nr.1 ja poiss nr.2 ühendavad oma-

vahel käed kätēs ja teevad kohapeal nelja jooksusammuga poolpöörde päripäeva. Tüdruk nr.2 ja poiss nr.1 ühendavad samuti omavahel käed kätēs ning teevad kohapeal poolpöörde vastupäeva.

Takt 8. Tantsijad on kohad vahetanud, ühendavad käed rippseisus ja teevad kohapeal kolm röhksammu. Vabakäsi on puusal.

Taktid 1-4 kordamisel. Korratakse taktide 1-4 tegevust.

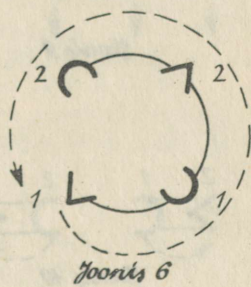
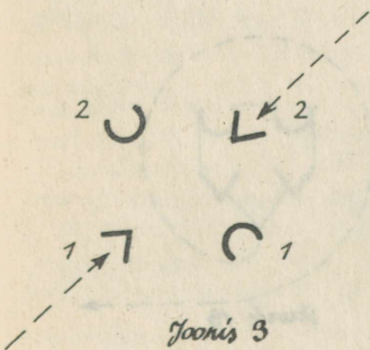
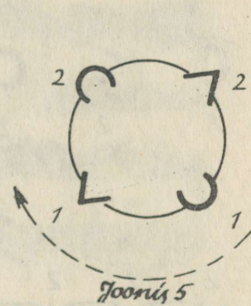
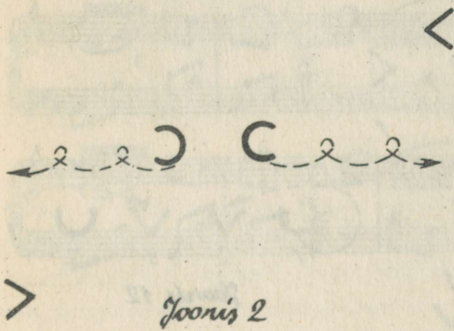
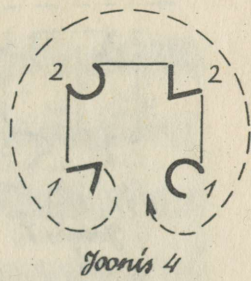
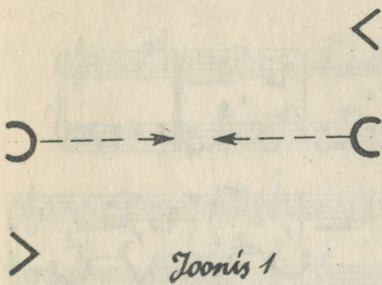
Taktid 5-6 kordamisel. Korratakse taktide 5-6 tegevust (joonis 11).

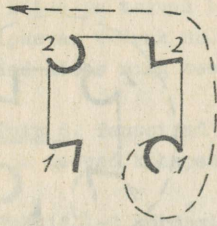
Takt 7 kordamisel. Tüdruk nr.1 jookseb nelja jooksusammuga väikese kaarega päripäeva poisi nr.2 selja taha. Tüdruk nr.2 jookseb nelja jooksusammuga väikese kaarega vastupäeva poisi nr.1 selja taha (joonis 12).

Takt 8 kordamisel. Tantsijad teevad kohapeal kolm röhksammu ja ühendavad omavahel käed rippseisus.

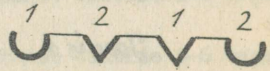
### III tuuri B-osa (taktid 9-16)

Taktid 9-16. Poisid tõstavad omavahel ühendatud käed sirgelt ette õlajoone kõrgusele. Alustades parema jalaga, liiguvad tantsijad jooksusammudega täisringi vastupäeva ja väljuvad pealtvaatajate poolt vaadates parempoolsete külgekardinate taha (joonis 13).

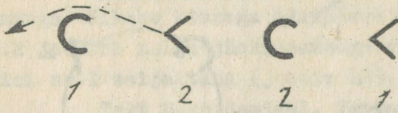




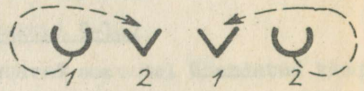
Joonis 7



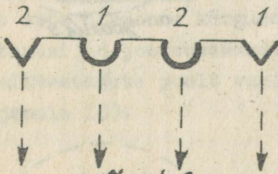
Joonis 11



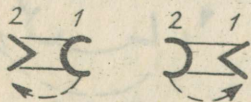
Joonis 8



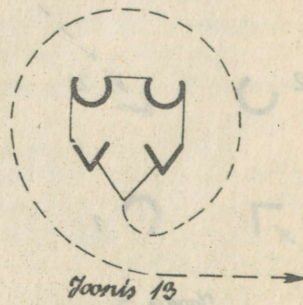
Joonis 12



Joonis 9



Joonis 10



Joonis 13

A musical score for piano, consisting of four systems of two staves each (treble and bass clef). The music is in 2/4 time and features a variety of rhythmic patterns and articulations. The first system contains measures 1 through 4, with measure numbers 1, 2, 3, and 4 written above the notes. The second system contains measures 5 through 8, with measure numbers 5, 6, 7, and 8 written above the notes. The third system contains measures 9 through 12, with measure numbers 9, 10, 11, and 12 written above the notes. The fourth system contains measures 13 through 16, with measure numbers 13, 14, 15, and 16 written above the notes. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

Helga Tirgo

## Õ u n a a i a s

Eesti uusloominguline naisrühmatants.

Tants on seatud 1964.a. Tallinnas.

Harri Kõrvitsa muusika.

Tantsu sisu. Kaks tütarlast tulevad kolhoosi õunaaeda. Nad ootavad oma brigaadi, et alustada õunte korjamist. Brigaadid saabuvad. Alustatakse õunte korjamist. Algul kogutakse õunu väiksematesse korvidesse, hiljem suurde korvi.

Kogu tants esitatakse lõbusalt ja hoogsalt.

Riietus. Eesti rahvarõivad ja sellele lisaks valge sit-sipõll (40 x 60 sm). Muhu rõivaste juurde sobib muhu põll.

## P õ h i s a m m u d

Taktimõõt 3/4

### 1. Kõnnisamm

Takti I osal astutakse parema jalaga, takti II osal vasaku jalaga ja takti III osal parema jalaga samm ette. Kõnnisammud astutakse sirgete põlvede ja rõõbiti poidadega üle kannal.

### 2. Jooksusamm

Igal taktiosal tehakse üks jooksusamm, kokku kolm sammu taktis. Joostakse tugeva vetrumiseta ja sääarte loopimiseta taha.

### 3. Voortantsusamm

Takti I osal laskutakse paremast põlvest veidi alla ja astutakse põlvest sirutatud vasaku jalaga poolpikk ülekannasamm ette. Kere painutatakse sammu astumisel tublisti vasakule. Takti II osal tehakse parema jalaga polgsamm ja kantakse keharaskus paremale jalale. Samal ajal sirutatakse ja tõustakse mõlemal jalal varvasseisu. Takti III osal astutakse vasaku jalaga veel väike samm ette ja laskutakse varvasseisust tallale.

### 3. Hüpaksamm

Takti I osal astutakse samm ette. Takti II osal

viiakse teine jalg tagant mööda pörandat libistades etts ja tõstetakse põlvest kõverdatult ette-üles. Tõstetud jala sääär on tugijalaga rööbiti. Takti III osal tehakse tugijalal kerge hüpak.

#### 5. Valsisamm

Takti I osal astutakse parema jalaga poolpikk päkalsamm ette. Takti II osal astutakse vasaku jala päkal polgsamm. Takti III osal astutakse parema jalaga väike päkalsamm ette.

Valsisammu tehakse ka küljele ja tahapoole.

#### 6. Kiiksamm ette

Takti I osal astutakse parema jalaga samm ette täistallale. Takti II osal tõustakse varvasseisu ja takti III osal laskutakse täistallale. Samal ajal tõstetakse sirutatud vasak jalg taha-üles. Järgmine samm tehakse vasaku jalaga.

### T a n t s u k i r j e l d u s

Taktinööt 3/4

Osavõtjad. Kaksteist tüdrukut.

Lähteasend. Kuus tüdrukut seisavad vasakpoolsete ja kuus tüdrukut parempoolsete tagumiste külgekardinate vahel ühekaupa kolonnis, esipoolega vastaskolonnipoole. Mõlema kolonni tantsijad on mõtteliselt nummerdatud 1-6 (joonis 1). Tüdrukute nr. 1 käed on vabalt all. Parempoolsetel tüdrukutel nr. 2-6 on käed ühendatud rippseisus, nii et parem käsi on taga, vasak käsi ees. Vasakpoolsetel tüdrukutel nr. 2-6 on aga parem käsi ees ja vasak käsi taga. Vabakäed on puusal (joonis 1).

I tuur (taktid 1-4 kaks korda ja taktid  
5-12)

Taktid 1-2. Tüdrukud nr. 1 alustavad parema jalaga ja tulevad kuue kõnnisammuga lava keskele. Käed on rippseisus ja pendelduvad liikumisele vabalt kaasa (joonis 1).

Taktid 3-4. Tüdrukud nr. 1 ühendavad käed kättes, teevad kohapeal viie kõnnisammu ja ühe lõppsammuga ühe ringi päripäeva ja lõpetavad liikumise kõrvuti, esipoolega pealtvaata-

jate poole. Sisekäed on ühendatud rippseisus, vabakäed vabalt kõrval.

Taktid 1-2 teist korda. Alustatakse välisjalaga, liiguvad tüdrukud nr.1 kahe voortantsusammuga pealtvaatajate poole (joonis 3). Käed ühendatakse ees ristvõttes.

Takt 3 teist korda. Tüdrukud nr. 1 vabastavad sisekäed ja asetavad käed puusale. Vasakpoolne tüdruk alustab parema jalaga ja liigub kahe jooksu- ning ühe hüpaksammuga eesmise vasakpoolse nurga suunas. Parempoolne tüdruk alustab vasaku jalaga ja liigub eesmise parempoolse nurga suunas (joonis 4).

Takt 4 teist korda. Tüdrukud nr. 1 liiguvad kolme jooksusammuga endises suunas. Takti III osal tuuakse vabajalg tugijala kõrvale umisseisu ja tõustakse varvastele.

Taktid 5-6. Tüdrukud nr. 1 teevad ühe kiiksammu, mida vasakpoolne tüdruk alustab parema, parempoolne tüdruk vasaku jalaga. Käed viiakse suu juurde (huikavad kaaslasi).

Taktid 7-8. Vasakpoolne tüdruk pöörduv päripäeva, alustab parema jalaga ja liigub kuue jooksusammuga tagumise vasakpoolse nurga suunas. Parempoolne tüdruk pöörduv vastupäeva, alustab vasaku jalaga ja liigub kuue jooksusammuga tagumise parempoolse nurga suunas (joonis 5).

Taktid 9-10. Tehakse üks kiigesamm, mida vasakpoolne tüdruk alustab parema, parempoolne tüdruk vasaku jalaga. Tantsijad viivad uuesti käed suu juurde (huikavad kaaslasi).

Taktid 11-12. Alustades vabajalaga, liiguvad tantsijad nr.1 viie jooksu- ja ühe lõppsammuga tagaküljele-keskele, pöörduvad esipoollega pealtvaatajate poole ja ühendavad sisekäed ülal väravaks. Vabakäsi asetatakse puusale (joonis 6).

II tuur (taktid 13-20 ja taktid 21-24 kaks korda)

Taktid 13-14. Parempoolsed tüdrukud alustavad parema jalaga ning liiguvad ühe voortantsu ja ühe hüpaksammuga tagumise vasakpoolse nurga suunas. Juhtantsija nr.2 jõuab tagaküljele-keskele, tüdrukute nr.1 selja taha (joonis 7). Teised tüdrukud seisavad tegevusetult.

Takt 15-16. Parempoolsed tüdrukud nr. 2-6 läbivad viie jooksu- ja ühe lõppsammuga värava ning liiguvad oma juhtantsija (tüdruk nr.2) järel eesmise parempoolse nurga suunas. Väravat läbiv tantsija kallutab kere ette (joonis 7). Teised tüdrukud seisavad tegevusetult.

Takt 17. Vasakpoolsed tüdrukud nr.2-6 alustavad vasaku jalaga ja liiguvad ühe voortantsusammuga lava tagumise parempoolse nurga suunas (joonis 8). Samal ajal viivad parempoolse kolonni tüdrukud nr.2-6 käed puusale ja teevad kohapeal ühe voortantsusammuga poolpöörde päripäeva. Tüdrukud nr. 1 seisavad paigal.

Takt 18. Vasakpoolse kolonni tantsijad nr.2-6 alustavad parema jalaga ja liiguvad ühe hüpaksammuga samas suunas edasi. Parempoolse kolonni tüdrukud nr.2-6 teevad ühe hüpakammuga poolpöörde päripäeva. Tüdrukud nr.1 seisavad paigal.

Taktid 19-20. Vasakpoolse kolonni tüdrukud nr. 2-6 läbivad viie jooksu ja ühe lõppsammuga värava ning liiguvad oma juhtantsija (tüdruk nr.2) järel eesmise vasakpoolse nurga suunas. Parempoolse kolonni tüdrukud pöörlevad viie jooksu- ja ühe lõppsammuga kohapeal kaks ringi päripäeva (joonis 8). Tüdrukud nr.1 seisavad paigal.

Taktid 21-24 kaks korda. Tantsijad viivad käed rippasendisse. Parempoolse kolonni tüdrukud nr.1-6 teevad poolpöörde vastupäeva. Kõik tantsijad alustavad parema jalaga ja liiguvad kahekümne nelja kõnnisammuga ringjoonel vastupäeva. Käed pendelduvad liikumisele vabalt kaasa (joonised 9 ja 10).

### III tuur (taktid 25-32 ja taktid 33-36 kaks korda)

Taktid 25-26. Ring poolitub eest ja tagant. Tantsijad taganevad viie jooksu ja ühe lõppsammuga kahte viirgu. Käed on rippseisus. Kere kallutatakse ette ja pilk suunatakse maha, nagu otsides murult õunu (joonis 11).

Takt 27. Tantsijad laskuvad kükki, võtavad vasaku käega vasakpoolsest põllenurgast kinni ja tõstetakse natuke põlle (teevad põllest korvi), parema käega võtavad aga maast "õuna" (paremalt-kõrvalt).

Takt 28. Tantsijad tõusevad püsti ja asetavad parema käe kaarega "õuna" põlle sisse.

Taktid 29-30. Alustades parema jalaga, vahetavad viirud viie jooksu- ja ühe lõppsammuga kohad. Vastutulijast mõödutakse paremalt (joonis 12).

Takt 31. Tantsijad laskuvad kükki ja võtavad parema käega maast "õuna" (paremalt-kõrvalt). Vasaku käega hoitakse põlle nurgast kinni.

Takt 32. Tantsijad tõusevad püsti ja asetavad parema käe kaarega "õuna" põlle sisse.

Taktid 33-36 ja 33-34 teist korda. Tantsijad võtavad mõlema käega põlle nurkadest kinni ja tõstavad põlle üles (keskmise suurusega korvid). Alustades parema jalaga, liigutakse kaheteistkümme kõnnisammuga kolme viirgu. Selleks teevad parempoolsed tantsijad veerandpöörde vastupäeva ja vasakpoolsed tantsijad veerandpöörde päripäeva. Mõlema kolonni juht-tantsijad (tüdrukud nr.1) liiguvad tagaküljel keskele, teineteisele vastu, kohtudes pöörduvad esipoolega pealtvaatajate poole ja liiguvad keskmeni. Teised tantsijad järgnevad neile (joonis 13). Parempoolne juhttantsija (tüdruk nr.1) liigub nüüd diagonaalselt eesmise parempoolse nurga suunas ja vasakpoolne juhttantsija (tüdruk nr.1) eesmise vasakpoolse nurga suunas. Nende vahele tulevad kõrvuti tantsijad nr.2 ja nii moodustatakse neljast tüdrukust viirg, esipoolega pealtvaatajate poole (joonis 14). Tüdrukud nr. 3 ja nr. 5 liiguvad analoogiliselt tüdrukute nr.1 liikumisele ning tüdrukud nr.4 ja 5 analoogiliselt tüdrukute nr.2 liikumisele (joonised 15 ja 16).

Taktid 35-36 teist korda. Tantsijad teevad nelja kõnni- ja ühe lõppsammuga kohapeal täispööre päripäeva (joonis 17).

#### IV tuur (taktid 37-52)

Takt 37. Alustatakse parema jalaga, tehakse üks valsisamm ette-paremale. Samal ajal viiakse parem käsi üles ja matkitakse õuna võtmist puu otsast. Vasaku käega hoitakse

põllenurka. Vaade suunatakse üles paremale käele.

Takt 38. Alustatakse vasaku jalaga, tehakse üks valsisamm vasakule-taha ja tuuakse parema käega "õun" põlle sisse. Pilk jälgib parema käe tegevust.

Taktid 39-40. Korratakse taktide 37-38 tegevust.

Takt 41. Tantsijad nr.1, 2 ja 3 teevad poolpöörde päripäeva. Kõik alustavad parema jalaga ja liiguvad kolme jooksusammuga joonisel 18 näidatud asendisse.

Takt 42. Laskutakse kükki ja tehakse põllega liigutuse, nagu valatakse õunad suuremasse korvi.

Takt 43. Tantsijad tõusevad püsti ja hoiavad kahe käega põlle nurkadest kinni.

Takt 44. Tantsijad nr. 1, 2 ja 3 teevad poolpöörde päripäeva. Kõik jooksevad viie jooksu- ja ühe lõppsammuga tulnud teed mööda oma esialgsetele kohtadele tagasi.

Taktid 45-48. Korratakse taktide 37-40 tegevust.

Taktid 49-52. Tantsijad teevad pöörde päripäeva, alustavad parema jalaga ning moodustavad viie jooksu- ja ühe lõppsammuga kaks päripidist ringi. Siseringi moodustavad tantsijad nr.2, 4 ja 6 ja välisringi tantsijad nr.1, 3 ja 5 (joonis 19).

Takt 51. Kõik laskuvad kükki ja teevad põllega niisuguse liigutuse, nagu valaksid õunad suurde korvi.

Takt 52. Tantsijad tõusevad püsti ja moodustavad kaks sõõri, ühendades käed rippasendis pihkseongus.

V tuur (taktid 53-56 kaks korda ja taktid

57-64 kaks korda)

Takt 53-54. Sisesõõri tantsijad viivad ühendatud käed üles värvateks ja jooksevad tagurpidi kuue jooksusammuga välissõõriks. 54.taktil langetatakse ühendatud käed kaarega eest alla. Välissõõri tüdrukud jooksevad kuue jooksusammuga sisesõõri tüdrukute ühendatud käte alt läbi keskele. Välissõõri tüdrukud vallandavad värvate läbimise momendil käed ja ühendavad kohe pärast seda uuesti.

Takt 55-56. Korratakse taktide 53-54 tegevust.

Taktid 53-56 teist korda. Korratakse taktide 53-56 tegevust.

Taktid 57-58. Sisesõõri tantsijad taganevad kuue jooksusammuga välis-ringjoonele, ühendatud käed on all. Välis-sõõri tüdrukud teevad kohapeal kuus jooksusammu, 58. taktil viivad ühendatud käed üles väravateks ja langetavad käed üle taganevate tantsijate peade uuesti alla. Nii moodustatakse üks suur ahelsõõr (joonis 20).

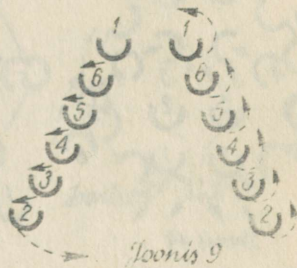
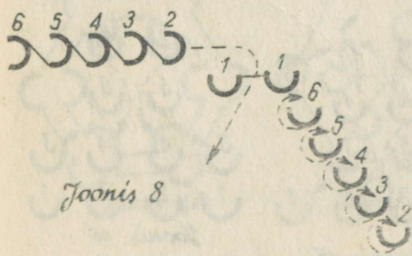
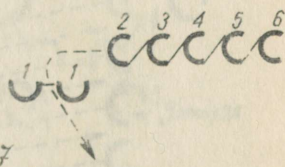
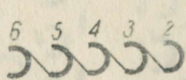
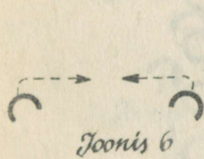
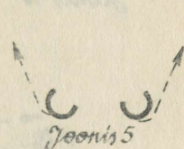
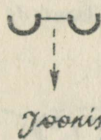
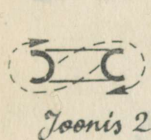
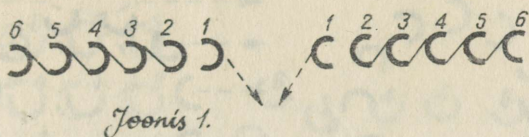
Taktid 59-64. Alustades parema jalaga, liigutakse voortantsusammudega vastupäeva (joonis 20).

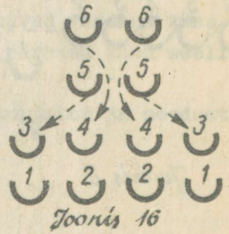
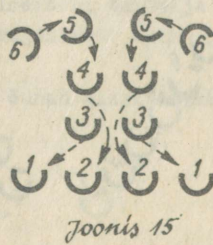
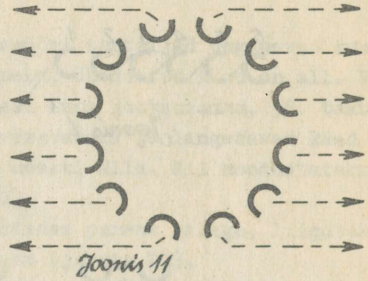
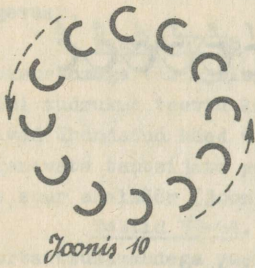
Taktid 57-64 teist korda. V tuuri algul moodustavad eelmise sisesõõri tantsijad uuesti sisesõõri ning liiguvad voortantsusammudega vastupäeva. 64.taktil laskuvad sisesõõri tantsijad kükki, käed jäävad ühendatuks (joonis 21). Välis-sõõri tantsijad vabastavad käed ja viivad need seelikusse. 57.taktil teevad välisringi tüdrukud parema jalaga valsisammu paremale-kõrvale ja 58.taktil vasaku jalaga vasakule kõrvale. Taktidel 59-60 korratakse taktide 57-58 tegevust. Taktidel 61-64 pöörlevad välisringi tantsijad nelja valsisammuga kaks ja pool ringi päripäeva (joonis 21). 64.taktil ühendavad tantsijad käed kättes ja jäävad äraspidisesse sõõri (joonis 22).

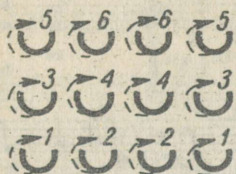
#### K o o d a

Taktid 65-68. Välisõõri tantsijad laskuvad nelja takti jooksul kükki (käed on ühendatud). Samal ajal tõusevad sisesõõri tantsijad püsti, vallandavad käed ja pöörduvad esipoolega vastupäeva. Sisesõõri tantsija viivad vasakud käed ringi keskele koonusekujuliselt kokku ja paremad käed seelikusse (joonis 23).

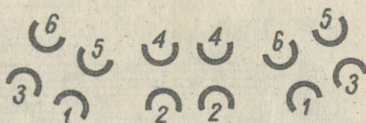
Sellega on õunad aiast kokku korjatud ja moodustub "suur korb".



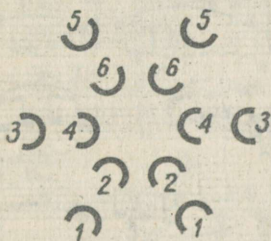




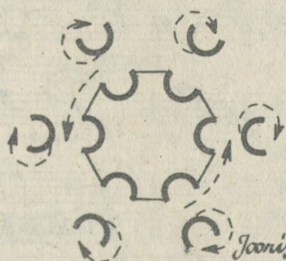
Joonis 17



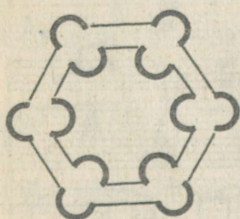
Joonis 18



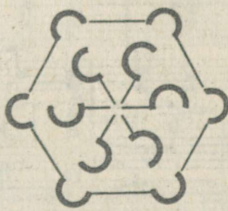
Joonis 19



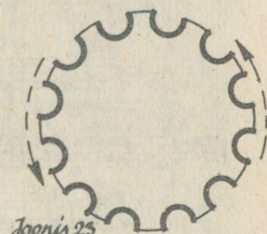
Joonis 20



Joonis 21



Joonis 22



Joonis 23

I. Rahulikult

Musical score for section I, measures 1-11. The score is in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The first measure (1) is marked *mf*. Measures 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, and 11 are numbered. The music features a steady eighth-note melody in the treble and a bass line with occasional rests and eighth-note patterns.

II. Liikuvast

Musical score for section II, measures 12-23. The score is in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The first measure (12) is marked *mp*. Measures 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, and 23 are numbered. The music features a more active eighth-note melody in the treble and a bass line with chords and eighth-note patterns. There are dynamic markings *mf* at measures 21 and 22.

III.

Musical notation for measures 24-27. Measure 24 is a whole rest in the bass clef. Measure 25 is marked *mp*. Measure 27 is marked *f*.

Musical notation for measures 28-31. Measure 31 is marked *f*.

Musical notation for measures 32-35. Measure 33 is marked *mf*.

IV. Laialt

Musical notation for measures 36-39. Measure 37 is marked *mf*.

Musical notation for measures 40-43.

V.

Musical notation for measures 44-46. Measure 45 is marked *f*.

Musical notation for measures 47-49. Measure 49 is marked *f*.

VI. Tempo I

Measures 50-53. Treble clef, bass clef. Measure numbers 50, 51, 52, 53. Dynamic marking *mf* at measure 53.

Measures 54-56. Treble clef, bass clef. Measure numbers 54, 55, 56.

Measures 57-61. Treble clef, bass clef. Measure numbers 57, 58, 59, 60, 61.

Coda. Rahunedes

Measures 62-65. Treble clef, bass clef. Measure numbers 62, 63, 64, 65. Dynamic marking *mf* at measure 65.

Measures 66-68. Treble clef, bass clef. Measure numbers 66, 67, 68. Dynamic marking *ppp* at measure 68.

Ernst Kannel

### Labajala kõrge

Eesti uusloominguline naisrühmatants

Tants ja muusika on loodud 1956.a. Tallinnas.

Ernst Kanneli muusika.

### Põhisammud

Taktimõõt 3/4

#### 1. Hüppetantsusamm

Takti I osal astutakse vasaku jalaga samm ette. Samal ajal tehakse parema jalaga luiskheide ette-vasakule. Takti II ja III osal tehakse vasaku jala päkal hüpakud, millega liigutakse ühtlasi veidi ettepoole.

Hüppetantsusammu alustatakse ka parema jalaga.

#### 2. Labajala kõrge samm

Takti I osal astutakse parema jalaga samm ette tallale ja lõögastatakse jalad põlvest. Takti II osal astutakse vasaku jalaga samm parema jala kõrvale, tõustakse kõrgesse päkkseisu ja sirutatakse jalad põlvest. Takti III osal astutakse parema jalaga poolpikk päkalsamm ette. Takti III osal laskutakse paremale tallale ja lõögastatakse jalad põlvest, ühtlasi hakkab vasak jalg liikuma ette uueks sammuks ette.

#### 3. Põiajooks

Jooksmisel kiigutakse pöidadest alla-üles. Jooksusammu sooritav jalg asetatakse päkale, keharaskuse ülekandmisel laskutakse tallale ja tõustakse kohe (sel ajal kui teine jalg liigub uue jooksusammu sooritamiseks ette) uuesti päkkseisu. Jooksu ajal kallutatakse kere ette. Takti vältel sooritatakse kolm jooksusammu.

## Tantsu kirjeldus

Taktimõõt 3/4

Osavõtjad. Vaba arv naispaare. Kirjeldus on koostatud neljale paarile (paarilised on mõtteliselt nummerdatud).

Lähteasend. Tüdrukud seisavad parempoolsete tagumiste külgakardinate taga paarikaupa kolonnis, vasak külge pealtvaatajate poole, käed eest-ristvõttes (joonis 1).

Eelmänguks on kaks takti.

### I tuur (taktid 1-16)

Taktid 1-2. Alustades parema jalaga, liigutakse paarikaupa kahe hüppetantsusammuga tagumise vasakpoolse nurga suunas (joonis 1).

Taktid 3-4. Liikumist jätkatakse kahe labajala-kõrge sammuga ringjoonel vastupäeva (joonis 1).

Taktid 5-12. Korratatakse kaks korda taktide 1-4 tegevust.

Taktid 13-14. Liigutakse kahe hüppetantsusammuga ringjoonel vastupäeva.

Takt 15. Keskmeele lähemal olevad tantsijad teevad ühe labajala-kõrge sammu paigal, välimised tantsijad liiguvad sama sammuga nende ette ringjoonele. Tantsijad jäävad paarikaupa rinnati (joonis 2).

Takt 16. Tehakse kaks rõhksammu. Ühendatud paremad käed tõstetakse ette õlajoone kõrgusele, vasakud käed viiakse seelikusse.

### II tuur (taktid 1-16)

Takt 1. Alustades parema jalaga, liiguvad paarilised ühe labajala kõrge sammuga teineteise poole. Käed viiakse üles sangvõttesse, ülakeha kallutatatakse vasakule.

Takt 2. Jätkates liikumist vasaku jalaga, tehakse labajala kõrge samm tagurpidi.

Taktid 3-4. Paarilised vahetavad kahe labajala kõrge sammuga (joonis 3) kohad.

Taktid 5-8. Korratatakse II tuuri taktide 1-4 te-

gevust.

Taktid 9-15. Tantsijad nr. 1 viivad vasaku käe kaares keskele, randmevõttesse ja moodustavad keskmes tähekesse. Parema käsi viiakse seelikusse ja kere kallutatakse paremale. Nii liigutakse seitsme labajala-kõrge sammuga kaks ringi vastupäeva. Tantsijatel nr. 2 on mõlemad käed seelikus ja nad pöörlevad labajala-kõrge sammudega paigal kolm ja pool ringi päripäeva (joonis 4).

Takt 16. Paarilised kohtuvad kodarjoneel rinnati ja sooritavad kaks rõhksammu (joonis 5).

### III tuur (taktid 1-16)

Taktid 1-8. Paarilised on kodarjoneel ja kordavad II tuuri taktide 1-8 tegevust (joonis 5).

Taktid 9-14. Korratakse II tuuri taktide 9-14 tegevust, kuid nüüd moodustavad tähekesse tüdrukud nr.2 ja liiguvad poolteist ringi vastupäeva. Tüdrukud nr. 1 teevad kolmveerandpöörde päripäeva ja liiguvad ringjoneel päripäeva, tähekessele vastassuunas (joonis 6).

Takt 15. Tüdrukud nr. 1 pöörduvad ühe labajala-kõrge sammuga nii palju päripäeva, et jäävad kahte viirgu, esipool pealtvaatajate poole. Tüdrukud nr. 2 liiguvad tüdrukute nr. 1 paremale küljele (joonis 7).

Takt 16. Tehakse kaks rõhksammu. Rippasendis käed ühendatakse pihkseongus. Otsmistel tüdrukutel on käed puusal.

### IV tuur (taktid 1-16)

Taktid 1-2. Alustades parema jalaga tehakse kohapeal kaks hüppetantsusammu (joonis 7).

Taktid 3-4. Eesmise viiru tüdrukud viivad ühendatud käed üles väravaiks ja liiguvad kuue põiajooksusammuga tagurpidi tagakülje suunas (käed viiakse üles 3. taktil ja langeatakse 4. taktil). Tagumise viiru tüdrukud vallandavad käed ja liiguvad kuue põiajooksusammuga ettepoole (käed vallandatakse 3. taktil ja ühendatakse uuesti rippasendis 4. taktil) (joonis 7).

Taktid 5-8. Korratakse IV tuuri taktide 1-4 tegevust, mille lõpul paarilised pöörduvad rinnati.

Takt 9-10. Tüdrukud ühendavad paremad käed õlajoo-  
ne kõrgusel ja viivad vasaku käe seelikusse. Alustades parema  
jalaga, tehakse kaks hüppetantsusammu, millega liigutakse ring-  
joonele.

Taktid 11-12. Tüdrukud viivad ühendatud paremad käed  
üles ja pöörlevad kahe labajala kõrge sammuga ühendatud käte  
all täispöörde päripäeva (joonis 8).

Taktid 13-16. Korratakse IV tuuri taktide 9-12 tege-  
vust.

#### V tuur (taktid 1-16)

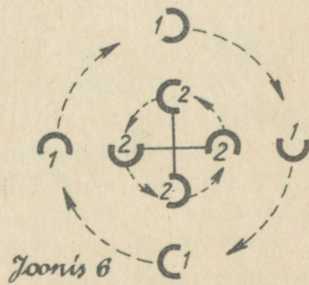
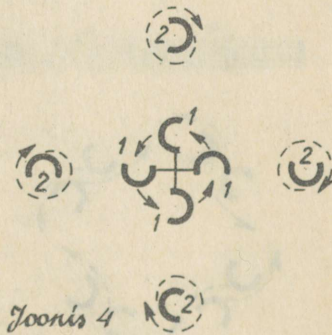
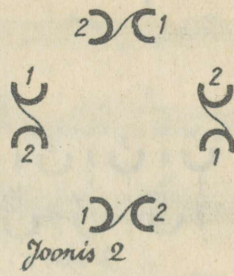
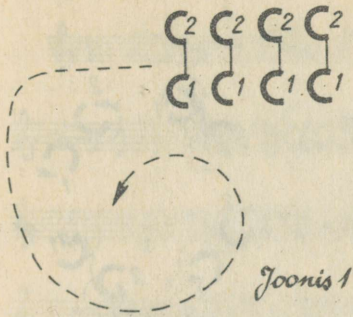
Takt 1. Eelmine võte vallandatakse ja käed viiakse  
puusale. Jätkates liikumist parema jalaga pööratakse parem  
õlg ette möödutakse ühe labajala kõrge sammuga oma paarili -  
sest vasakult (seljati) (joonis 9). Nüüd pööratakse ette va-  
sak õlg, jätkatakse liikumist vasaku jalaga ja möödutakse järg-  
misest vastutulijast paremalt (seljati).

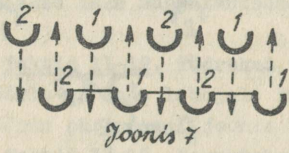
Taktid 3-4. 3. taktil möödutakse kolmandast vastu-  
tulijast vasakult (seljati). 4. taktil tehakse poolpööre pä-  
ripäeva ja jäädakse kolmanda vastutulijaga ringjoonel rinnati  
(joonis 9).

Taktid 5-8. Korratakse V tuuri taktide 1-4 tegevust,  
kuid nüüd liigutakse tulnud teed mööda oma kohtadele tagasi.  
Liikumine lõpetatakse ringjoonel paarilisega rinnati.

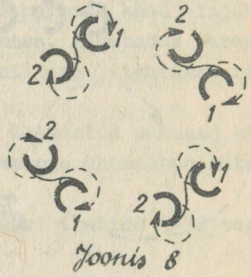
Taktid 9-15. Paarilised pööravad parema külje tei-  
neteise poole ja võtavad parema käega eest vöövõtte. Vasakud  
käed viiakse seelikusse ja kere painutatakse vasakule. Alusta-  
des parema jalaga, pööreldakse nii kolm ja pool ringi päripäe-  
va. Liikumine lõpetatakse poolringjoonel, esipool keskmee poo-  
le (joonis 10).

Takt 16. Tantsijad teevad kaks rõhksammu paigal,  
pöörduvad paarikaupa diagonaalselt teineteise poole. Nüüd  
ühendavad paarilised sisekäed ja viivad need hoogsalt taha-  
kõrvale õlajoone kõrgusele. Väliskäed viiakse seelikusse.





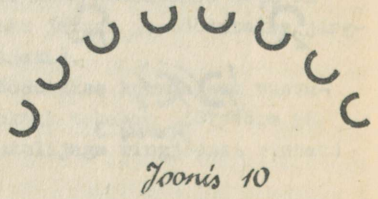
*Jooni 7*



*Jooni 8*



*Jooni 9*



*Jooni 10*

A musical score consisting of five staves of music. The music is written in a single melodic line on a treble clef staff. The notes are numbered 1 through 16, indicating a sequence of measures. The notation includes eighth and sixteenth notes, rests, and a double bar line at the end of the fifth staff.

1 2 3  
4 5 6 7  
8 9 10  
11 12 13  
14 15 16

Arvids Donas

### Paaristants

Läti uusloominguline paaristants  
Saatemuusikaks on läti rahvaviis "Koerad kü-  
las haukusid".

Tantsu võib esitada vaba arv segapaare. Kir-  
jeldus on koostatud viiele segapaarile.

Põhiliikumisteks on madalhüpaksammud koos  
põlajooksusammudega ja aeglased käärhüpped koos kiirete käär-  
hüpetega.

### Tantsu kirjeldus

Taktimõõt 4/4

Osavõtjad. 5 segapaari

Lähteasend. Tantsijad seisavad paarikaupa kõr-  
vuti kolonnis vasakpoolsete tagumiste külgakardinate taga, iga  
tüdruk oma poisi paremal küljel (joonis 1).

Tantsijad võtavad vallasvõtte ja asetavad vä-  
liskäe puusale, sõrmed eespool.

#### I tuur (taktid 1-8)

Takt 1. Alustades välisjalaga, liigutakse ka-  
he kerge ülekanna kõnnisammuga (takti I ja III osal) ringjoo-  
nel vastupäeva (joonis 1).

Takt 2. Paarilised pöörduvad rinnati ja võta-  
vad valsivõtte. Alustades välisjalaga, pööreldakse kahe päkal-  
sammu ja ühe lõppsammuga üks ring päripäeva (joonis 2). Lõpp-  
samm tehakse takti III osal.

Taktid 3-8. Korratakse kolm korda taktide  
1-2 tegevust ja liigutakse ringjoonel vastupäeva.

#### II tuur (taktid 1-8)

Takt 1. Paarilised on kodarjoonel kõrvuti ja  
võtavad vallasvõtte. Väliskäed asetatakse puusale. Alustades  
välisjalaga, liigutakse kahe madalhüpaksammuga (hüpakud tak-

ti II ja IV osal) ringjoonel vastupäeva.

Takt 2. Tüdrukud viivad vasaku käe puusale, alustavad parema jalaga ja liiguvad nelja jooksusammuga oma poisi eest läbi tema vasakule küljele, tehes möödumisel täispöörde vastupäeva (joonis 3). Poisid sooritavad jooksusamme paigal.

Takt 3. Korratakse 1. takti tegevust.

Takt 4. Tüdrukud liiguvad nelja jooksusammuga oma poisi eest läbi tema paremale küljele, tehes möödumisel täispöörde päripäeva. Poisid kordavad 2. takti tegevust (joonis 4).

Taktid 5-8. Korratakse taktide 1-4 tegevust.

### III tuur (taktid 1-8)

Takt 1. Paarilised võtavad sisekätega käevangu ja asetavad väliskäe puusale. Alustades välisjalaga liigutakse kahe madalhüpaksammuga ringjoonel vastupäeva. Takti IV osal vallandatakse käevang ja tehakse hüpakuga poolpööre paarilise poole, tüdrukud vastupäeva, poisid päripäeva. Paarilised jäävad nüüd kodarjoonele kõrvuti, esipool päripäeva, tüdruk poisi vasakul küljel.

Takt 2. Tüdrukud võtavad parema käega poiste vasaku käe alt kinni. Vabakäsi asetatakse puusale. Nii liigutakse kahe madalhüpaksammuga tagurpidi ringjoonel vastupäeva. Tüdrukud alustavad liikumist parema, poisid vasaku jalaga.

Takt 3. Võtet vallandamata liiguvad paarilised kahe madalhüpaksammuga ringjoonel päripäeva. Takti IV osal tehakse hüpaku ajal poolpööre paarilise poole, tüdrukud päripäeva, poisid vastupäeva. Nüüd jäädakse ringjoonel esipoolega vastupäeva ja võetakse sisekätega uuesti käevang.

Takt 4. Tehakse kaks madalhüpaksammu, millega liigutakse tagurpidi ringjoonel päripäeva.

Taktid 5-8. Korratakse taktide 1-4 tegevust. 8. takti IV osal pöördutakse paarikaupa kodarjoonel rinnati ja ühendatakse sisekäed kõrval õlajoone kõrgusel (tüdruku vasak käsi on ühendatud poisi parema käega). Väliskäsi asetatakse puusale.

#### IV tuur (taktid 1-8)

Takt 1. Alustades välisjalaga liigutakse kahe madalhüpaksammuga ringjoonel vastupäeva. Esimese hüpakuga pöördatakse kodarjoonele kõrvuti, teise hüpakuga kodarjoonele rinnati. Käsi pendeldatakse järgmiselt: takti I ja II osal viiakse ühendatud käed tagant (alt läbi) ette õlajoone kõrgusele. Takti III ja IV osal viiakse käed eest (alt läbi) taha-kõrvale. Takti IV osal tehakse hüpakuga veerandpööre paarilise poole ja vallandatakse käed. Tantsijad asuvad nüüd kodarjoonel rinnati ja ühendavad teised käed: tüdrukud ühendavad parema käe poisite vasaku käega pihkseongus kõrval, õlajoone kõrgusel. Vabakäsi asetatakse puusale.

Takt 2. Tehakse veel üks veerandpööre endises suunas ja taganetakse kahe madalhüpaksammuga koos käte pendeldamise ja keha pööretega ringjoonel vastupäeva. Sammu taha alustavad tüdrukud parema, poisid vasaku jalaga.

Takt 3. Tüdrukud alustavad parema, poisid vasaku jalaga ja paarid liiguvad kahe madalhüpaksammuga ringjoonel päripäeva. Käed pendelduvad endiselt. Takti IV osal pöörduvad paarilised kodarjoonele rinnati.

Takt 4. Ühendatud käed tõstetakse üles. Tüdrukud alustavad parema jalaga ja teevad ühendatud käte all kahe päkalsammu (takti I ja II osal) ja ühe lõppsammuga (takti III osal) täispöörde päripäeva. Poisid sooritavad sel ajal kolm kerget rõhksammu paigal.

Takt 5. Tüdrukud alustavad vasaku, poisid parema jalaga ja paarid liiguvad kahe madalhüpaksammuga koos käte pendeldamise ja kerepööretega ringjoonel päripäeva. Takti IV osal vallandatakse võte, tüdrukud teevad veerandpöörde päripäeva, poisid vastupäeva ja paarilised jäävad kodarjoonele rinnati. Nüüd ühendatakse teised käed pihkseongus küljele, õlajoone kõrgusele.

Takt 6. Alustades sisejalaga liigutakse kahe madalhüpaksammuga koos käte pendeldamise ja kerepööretega tagurpidi ringjoonel päripäeva.

Takt 7. Tantsijad liiguvad kahe madalhüpaksammuga koos käte pendeldamise ja kerepöõretega ringjoonel vastupäeva. Takti IV osal on paarilised kodarjoonel rinnati.

Takt 8. Paarilised tõstavad ühendatud käed üles (ühendatud on tüdruku vasak ja poisi parem käsi. Tüdrukud alustavad vasaku jalaga ja liiguvad kahe päkalsammu ning ühe lõpp-sammuga ülestõstetud käte all pöõrdega vastupäeva, poisi eest läbi siseringjoonele. Poisid liiguvad samal ajal kolme kerge rõhulise sammuga (viimane samm on lõppsamm) poolpöõrdega päripäeva välisringjoonele. Nii vahetavad paarilised kohad (joonis 5). Tüdrukud lõpetavad liikumisel siseringjoonel äraspidiselt, poisid välisringjoonel päripidiselt. Siseringjoonele jõudnud, ühendavad tüdrukud käed all pihkseongus (joonis 6).

#### V tuur (taktid 1-8)

Takt 1. Takti I osal astuvad tüdrukud vasaku jalaga päkalsammu vasakule-kõrvale. Takti II osal teevad nad vasakul jalal hüpaku ja tõstavad parema jala (labajalg on sirutatud) vasaku jala pahkluu kõrvale. Kere kallutatakse kergelt vasakule. Takti III ja IV osal korratakse takti I ja II osal tegevust parema jalaga paremale, ka kere kallutatakse paremale. Poisid viivad takti I osal jalad kerge hüppega päkkadele käärasendisse (parem jalg ette, vasak jalg taha). Maandumisel vetrutakse põlvist ja põidadest. Takti II osal vetrutakse põlvist ja põidadest alla-üles. Takti III osal vahetatakse käärhüppega jalad (vasak jalg ette, parem jalg taha). Takti IV osal korratakse takti II osa tegevust. Käärhüpete ajal (takti I ja III osal) tehakse rinna kõrgusel ristplakse.

Takt 2. Tüdrukud vallandavad käed, viivad need puusale ja jooksevad kergete põiajooksusammudega välisringjoonele. Jooksu alustatakse vasaku jalaga. Esimese ja teise sammuga mõõdutakse paarilisest paremalt, kolmanda ja neljanda sammuga tehakse päripäeva poolpöõre paremale. Liikumine lõpetatakse esipool keskme poole (joonis 7). Poisid liiguvad kahe kiire käärhüppe (takti I ja II osal) ja ühe lõppsammuga (takti III osal) siseringjoonele, tehes ühtlasi poolpöõrde vastu-

päeva. Esimese käärhüppega viiakse ette parem jalg. Takti I, II ja III osal tehakse ristplakse. Paarilised lõpetavad liikumise kodarjoneel rinnati.

Takt 3. Tantsijad teevad takti I ja III osal kaks aeglast käärhüpet vetrumise ja käteplaksudega.

Takt 4. Tantsijad teevad kiired käärhüpped (takti I ja II osal) ja ühe lõppsammu (takti III osal) koos käteplaksudega.

Takt 5. Korratakse 1. takti tegevust.

Takt 6. Korratakse 2. takti tegevust. Paarilised liiguvad oma kohtadele tagasi.

Taktid 7-8. Korratakse taktide 3-4 tegevust. Liikumine lõpetatakse ringjoonele rinnati. Tüdrukud jäävad esipoolega päripäeva, poisid vastupäeva. Paarilised ühendavad mõlemad käed, kätes vöökohta kõrgusel (joonis 8).

#### VI tuur(taktid 1-8)

Takt 1. Alustades parema jalaga, tehakse kaks aeglast käärhüpet.

Takt 2. Paarilised pööravad parema külje teineteise poole ja vahetavad nelja põiajooksusammuga päripäeva liikudes kohad. Takti lõpuks vallandatakse käed ja jäädakse uue vastutuleva tantsijaga rinnati.

Takt 3. Uue paarilisega ühendatakse käed kätes ja korratakse 1. takti tegevust.

Takt 4. Käed kätes ühendatud, vahetatakse sama paarilisega nelja põiajooksusammuga vastupäeva liikudes kohad. Liikumine lõpetatakse järgmise vastutulijaga ringjoonel rinnati. Käed vallandatakse võttest.

Taktid 5-8. Uue paarilisega ühendatakse jälle käed kätes ja korratakse taktide 1-4 tegevust. 8. takti lõpuks paiknetakse ringjoonele kõrvuti: tüdrukud esipoolega, poisid seljaga ringi keskmise poole, ja võetakse kõrval tantsijaga käevang (joonis 9). Kogu VI tuuri vältel liiguvad tüdrukud ringjoonel päripäeva, poisid vastupäeva.

### VII tuur (taktid 1-8)

Takt 1. Tantsijad liiguvad külghüpaksammudega ringjoonel vastupäeva. Takti I osal astuvad tüdrukud parema jalaga päkalsammu paremale ja poisid vasaku jalaga vasakule. Takti II osal tehakse sammu astunud jalal kerge hüpak ja tõsetakse vabajalg nii, et põid jääb tugijala pahkluu kõrvale. Takti III ja IV osal korratakse takti I ja II osa tegevust teise jalaga ja liigutakse ringjoonel päripäeva. Külghüpaksammude sooritamisel kaasneb kerge kere kallutus väljaastunud jala suunas.

Takt 2. Tantsijad vallandavad vasaku käe kõrvaltantsija käevangust, asetavad selle puusale ning vahetavad kolme jooksusammu ja hüpakuga (takti IV osal) päripäeva liikudes paarilisea kohad (joonis 10). Tüdrukud jäävad nüüd seljaga ja poisid esipoolega ringi keskmee poole. Kõik tantsijad ühendavad omavahel käed käevangus.

Takt 3. Korratakse 1. takti tegevust, kuid tüdrukud alustavad nüüd liikumist vasaku ja poisid parema jalaga.

Takt 4. Tantsijad vabastavad parema käe kõrvaltantsija käevangust, asetavad selle puusale ja kordavad 2. takti tegevust vasak-käevangus, tehes poolpöörde vastupäeva (joonis 11). Takti lõpuks ühendatakse uuesti käed kõrvaltantsijatega käevangus.

Taktid 5-8. Korratakse taktide 1-4 tegevust.

Tuuri vältel liiguvad tüdrukud ringjoonel vastupäeva, poisid päripäeva. 8. takti lõpuks moodustatakse päripidine sõõr, kus iga tüdruk on oma poisi paremal küljel. Käed ühendatakse rippuvalt pihkseongus.

### VIII tuur (taktid 1-8)

Takt 1. Alustades parema jalaga, liigutakse kolme jooksusammuga ja hüpakuga (takti IV osal) ringi keskmee suunas. Ühendatud käed viiakse sujuvalt ette-üles. Kere kallutatakse takti algul ette, takti lõpuks sirutatakse.

Taktid 3-4. Alustades parema jalaga, liigutakse seitsme jooksu- ja ühe lõppsammuga ringjoonel päripäeva.

Takt 5. Alustades vasaku jalaga, korratakse 1. takti tegevust selle erinevusega, et takti IV osal, s.o. hüpaku ajal, vallandataise käed, tehakse poolpööre päripäeva ja jäädakse äraspidisele ringjoonele.

Takt 6. Käed ühendatakse uuesti all pihkseongus, alustatakse parema jalaga ning liigutakse kolme jooksu- ja ühe hüpaksammuga mööda kodarjoont väljapoolle (sõör suureneb).

Taktid 7-8. Alustades vasaku jalaga, liigutakse seitsme jooksu- ja ühe lõppsammuga äraspidises sõöris vastupäeva. 8. takti lõpuks jõutakse kodarjoonele rinnati, poisid seljaga keskme poole, ja võetakse valsivöte.

#### IX tuur (taktid 1-8)

Takt 1. Takti I osal astutakse välisjalaga päkalsamm kõrvale. Takti II osal astutakse sisejalaga samm poolpõiki üle takti I osal kõrvale viidud jala. Takti III osal astutakse välisjalaga veel väike päkalsamm kõrvale. Takti IV osal tehakse välisjalal hüpak. Kogu selle tegevusega liigutakse ringjoonel vastupäeva.

Takt 2. Tantsijad alustavad teise jalaga (tüdruk vasaku, poiss parema jalaga) ja liiguvad eelmisel taktil kirjeldatud tegevusega ringjoonel päripäeva.

Taktid 3-4. Paarilised pöörlevad valsivõttes hüpaksammudega kaks ringi päripäeva, tehes iga hüpaksammuga poolpöörde. Ühtlasi liigutakse ringjoonel vastupäeva.

Taktid 5-8. Korratakse taktide 1-4 tegevust. 8. takti lõpuks jäädakse kodarjoonele kõrvuti, esipool vastupäeva.

#### X tuur (taktid 1-8)

Takt 1. Paarilised võtavad vallasvõtte ja asetades välis käe puusale. Alustades välisjalaga liigutakse kahe hüpaksammuga ringjoonel vastupäeva, kusjuures takti IV osal pöördatakse kodarjoonele rinnati ja võetakse valsivöte.

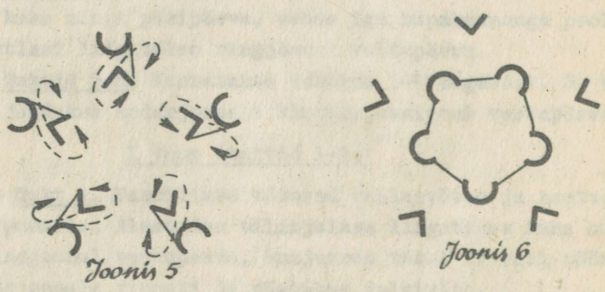
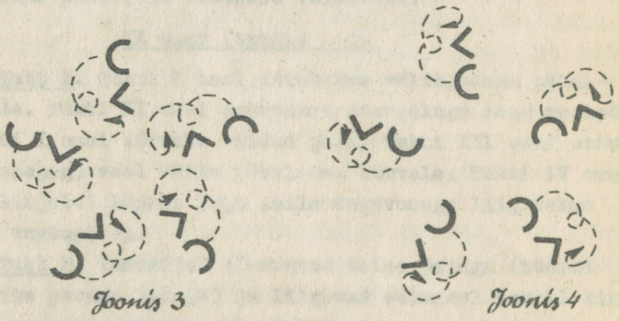
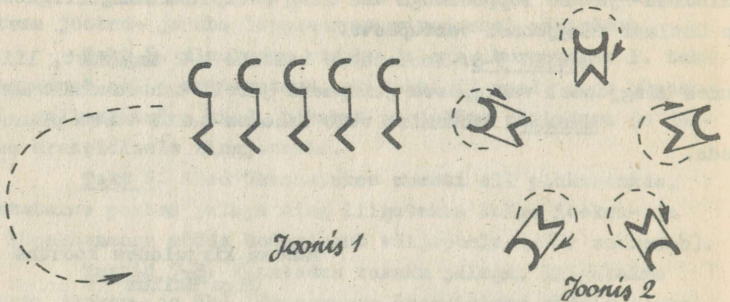
Takt 2. Alustades välisjalaga pöördatakse kolme pä-

kalsammu- ja ühe lõppsammuga üks ring päripäeva ning liigutakse ühtlasi ringjoonel vastupäeva.

Taktid 3-8. Korratakse taktide 1-2 tegevust, liikudes ringjoonel vastupäeva juhtpaari järele tantsukohalt ära.

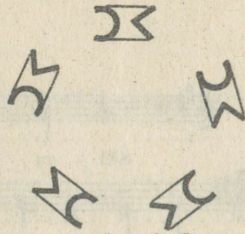
Märkus. Lahkumist võib kaheksa takti võrra pikendada.

Tantsu kirjelduse koostas  
Olga Kallas

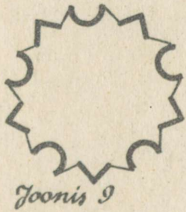




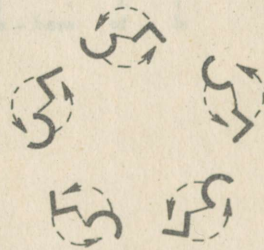
*Joonis 7*



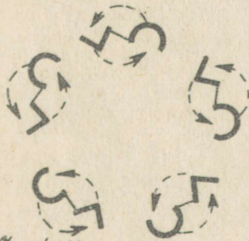
*Joonis 8*



*Joonis 9*



*Joonis 10*



*Joonis 11*

Säl - gu saa - ni et - te sea - des  
kuul - sin kũ - last koe - ra hau - keid, sãl - gu saa - ni  
et - te sead - sin, kũ - las koe - rad hau - ku - sid.

### Sisukord

Meri laulab (H. Mikkel).....	3
Lastetants (H.Tirgo).....	31
Õunaaias (H.Tirgo).....	39
Labajala kõrge (E.Kannel).....	52
Faaristants (A.Donas).....	59

Toimetaja V. Mõlder  
Koostanud H. Aasalu  
Sost. X. Aassalu  
Пять танцев VI  
На эстонском языке

Faber 60x84, 1/16. Trükiroognaid 4,5. Tingtrüki-  
roognaid 4,27. Tiraaž 800 eks. Tellimise nr. 103.  
KB- 08091

Pr. J. Kreutzwaldi nim. Riikliku Raamatukogu  
retrüprint, 1969.

Tasuta



TASUTA

A  
24251

75 755

TÜ RAAMATUKOGU  
  
1 0300 00468386 0